

Uram,
én segítőm,
én üdvöztőtöm!

Zsolt 19,15c

„Jó, hogy itt voltatok, mert nem maradtunk egyedül”

Marosi Antal a Katolikus Karitásztörökországi mentőmissziójáról

A Katolikus Karitászt február 7-én reggel indította el mentőmisszióját a földrengés sújtotta Törökország déli részére. A csapat harmincegy főből és hat keresőkutyából állt. A kutyás egységek öt napon keresztül egymást váltva kutattak az áldozatok után. Hosszú küzdelem eredményeként egy túlélőt is kiemeltek a romok alól. A mentőmisszió munkájáról Marosi Antalt, a csapat szóvivőjét kérdeztük.

– Kikből állt a mentőcsapat?

– Két civil szervezet vett részt a misszióban: a Budapesti Tűzoltó Szövetség önkéntesei és a Budapesti Önkéntes Mentőszervezet tagjai. Az utóbbi szervezetben volt alpin technikához értő szakember, barlangász, mentő- és általános orvos, de mentőkutyások is jöttek. A felkészültségüknek köszönhetően hatékonyan tudunk segíteni a földrengés áldozatain. E szervezetek tagjai ugyanis rendszeresen gyakorolják, hogyan kell működni egy ilyen helyzetben.

A törökországi mentés során nem is akadt olyan eset, amit ne láttak volna át. Tevékenységüket a Katolikus Karitászt szervezte és menedzselte.

– De vajon fel lehet készülni egy ilyen tragédiára?

– Tulajdonképpen igen. Egy barlangász mindig azt gyakorolja, hogy miként lehet egy szűk résen át bejutni valahová, és kihozni onnan a bajba jutott embert. Az, hogy most egy földrengés helyszínén kellett ezt végrehajtani, nem pedig egy hegyi barlangban, sajátos körülmény, de a feladat ugyanaz volt, mint amit, mondjuk, Aggteleken gyakorolnak.

– Pontosan mi volt a csapat dolga?

– A török katasztrófavédelemtől kaptuk meg, hogy melyik helyszínen kell elkezdennünk a keresést. A feladat a romok alá rekedt élő emberek felkutatása és kiemelése volt.

(Folytatás az 5. oldalon)

Fotó:
Katolikus Karitászt

A kocszmissziótól a hivatás megtalálásáig

Debrecenben tartották
a Kárpát-medencei
Egyetemi Lelkészségek Találkozóját
6. oldal

Egyházbomlasztás a pártállam idején

7. oldal

Az Úr elé visszük szerelmünket

Bálint-napi szentmise Budapesten
8. oldal

Értékek és kérdések

Konferencia a katolikus oktatási rendszer jelenéről

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia felkérésére a Katolikus Pedagógiai Intézet (KaPI) szervezésében tartottak konferenciát Értékek és kérdések a katolikus oktatási rendszerben címmel február 17-én a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnáziumban.

A Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium impozáns, hatalmas dísztermében, a tanácskozássra az ország minden tájáról jöttek katolikus pedagógiai szakemberek, egyházi fenntartású oktatási intézmények igazgatói, óvodák, iskolák, egyetemek vezető képviselői.

A rendezvényen beszédet mondott Erdő Péter bíboros, prímás; Veres András, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

(MKPK) elnöke; Ternyák Csaba egri érsek, az MKPK iskolabizottságának elnöke; valamint Angelo Vincenzo Zani, a Vatikáni Nevelési Kongregáció volt titkára, jelenleg a Szent Római Egyház Könyvtárának és Levéltárának vezetője.

(Folytatás a 3. oldalon)

A párom ajándék számomra

A Bíz Rá Magad Szolgálat rendezvénye Budapesten

Boldogan élnek, míg meg nem halnak – a Bíz Rá Magad Szolgálat meghívására Papp Miklós moráleteológus, valamint a Krúdy és a Dabóczi házaspár Zsuffa Tiünde író kérdéseire válaszolva megmutatta, hogyan lehet a meséből valóság. A budapesti D50 Kulturális Központban február 19-én pódiumbeszélgetést tartottak, amelynek közönségét Erdő Péter bíboros, prímás köszöntötte.

a család mindennapjait segítő szervezeteket és szakembereket gyűjti egybe. A kezdeményezés mára mozgalommá fejlődött, melynek tagjai valóban élő, egymást segítő, összetartó közösséget alkotnak.

(Folytatás a 11. oldalon)

A Bíz Rá Magad Mozgalom a házasság hete alkalmából szervezte meg az eseményt, amelyre megtelt a D50 központ konferenciaterme. A 72 Tanítvány Mozgalom Család Munkacsoportja 2020 szeptemberében indította el weboldalát (www.bizramagad.hu), amely

A pap nem önmagában, hanem Krisztusban bíz

Beszélgetés a Parma Fidei-díjas
Pavlics Istvánnal

A Parma fidei – Hit pajzsa-díjat minden évben egy-egy olyan papnak vagy szerzetesnek ítélik oda, aki a kommunista diktatúra idején is hűséges maradt hitéhez, magyarságához. Az idei év egyik díjazottja a nyolcvannyolc éves Pavlics István érdemesült esperes, kanonok, nyugalmazott plébános. A szombathelyi püspöki palota mellett lévő papi otthonban beszélgettünk vele.

– A Vas megyében fekvő Balozsamegyes községben született kilencgyermekes családban. Hogyan emlékszik vissza a gyermekkorára?

– Nagyon boldog időszakként éltem meg a gyermekkoromat. Öten voltunk fiúk, négyen lányok, én a hetedik gyerek voltam a családban. A nyolcadik lettem volna, de előttem halva született egy testvérem. Rengeteget játszottunk a nagy kertünkben. A szüleink Balozsamegyesen tanítottak. Sokat jártak hozzánk az osztálytársaink. Édesapám tanítóként rengeteget foglalkozott a fiatalokkal, a cigány gyerekeket írásra, olvasásra, számolásra oktatta. Mivel a kertünkben sok gyümölcs termett, jutott belőle a szegényebbeknek is. Édesapánk szigorú volt, édesanyánk pedig nagy szeretettel gondoskodott rólunk.

– Szentgotthárdon és Szombathelyen járt gimnáziumba, majd az úgynevezett kisszemináriumba, ahol premontrei tanárok tanították. Ott is érettségizett. Már egészen fiatalon érezte az Úr hívását, vagy voltak más tervei is?

(Folytatás a 9. oldalon)

ISSN 0133-1205

23009

9 770133 120548

Isten nem mogorva bíró, hanem együttérző Apa

December 21-én délelőtt a Szentatya folytatta a megkülönböztetésről szóló katekizissoroztatát a VI. Pál teremben tartott általános kihallgatás keretében. Ezen alkalommal a megkülönböztetéshez rendelkezésünkre álló eszközökről kezdett beszélni. Ferenc pápa teljes katekizisének fordítását adjuk közre.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok! Isten hozott benneteket!

Folytatjuk – s lassan befejezzük – a megkülönböztetésről szóló katekiziseket, és akik követték ezeket a katekiziseket, talán azt gondolhatják: milyen bonyolult dolog ez a megkülönböztetés! Valójában az élet az, ami bonyolult, és ha nem tanuljuk meg olvasni – bármilyen bonyolult legyen is –, azt kockáztatjuk, hogy elpazaroljuk, és olyan kibúvókat keresve élünk, amelyek a végén lealacsonyítanak bennünket.

Első találkozásonk láttuk, hogy mindig, mindennap, akarva-akaratlanul megkülönböztető cselekedeteket végzünk: az evésben, az olvasásban, a munkavégzésben, a kapcsolatainkban, mindenben.

Az élet mindig választás elé állít bennünket, és ha nem tudatosan választunk, akkor végül az élet választ helyettünk, és oda visz, ahová nem akarunk menni.

A megkülönböztetést azonban nem egyedül végezzük. Ma konkrétan megnézzük néhány segédeszközt, amelyek megkönnyíthetik a lelki élethez nélkülözhetetlen megkülönböztetésnek ezt a gyakorlatát, még ha e katekizések során bizonyos mértékig már találkoztunk is velük. De egy összefoglaló sokat segíthet.

Az első nélkülözhetetlen segítség az Isten igéjével és az Egyház tanításával való összevetés. Ezek segítenek meglátni, mi mozog a szívünkben, megtanuljuk felismerni Isten hangját, és megkülönböztetni azt más hangoktól, melyek magukra akarják vonni a figyelmünket, de amelyek végül összezavarhatnak bennünket. A Biblia figyelmeztet arra, hogy Isten hangja a nyugalomban, a figyelésben, a csendben szól meg.

Gondoljunk Illés próféta tapasztalatára: az Úr nem kőrepesztő szélben, nem tűzben vagy földrengésben szól hozzá, hanem szelíd szellőben (vö. 1Kir 19,11–12). Nagyon szép ez a kép, megérteti velünk, hogyan beszél Isten. Isten hangja nem erőlteti ránk magát, Isten hangja tapintatos, tiszteletteljes, sőt, merem azt monda-

ni: Isten hangja alázatos, és éppen ezért békét adó. Csak békében tudunk szívünk mélyére hatolni és felismerni a hiteles vágyakat, melyeket az Úr szívünkbe helyezett. Sokszor nem könnyű belépni a szívnek ebbe a békéjébe, mert egész nap anynyi mindennel el vagyunk foglalva... De kérlek, nyugodj le egy kicsit, lépj be magadba! Állj meg, csak két percre! Nézd meg, mit érez a szíved! Tegyük ezt, testvérek, ez nagyon sokat segít, mert abban a nyugodt pillanatban azonnal halljuk Isten hangját, amint azt mondja nekünk: „Nézd..., gondoldj erre..., jó az, amit csinálsz...” Teremtsünk békét, nyugalmat, hogy azonnal meghalljuk Isten hangját! Ezért vár ő ránk.

A hívó ember számára Isten igéje nem egyszerűen egy elolvasandó szöveg!

Isten igéje élő jelenlét, a működő Szentlélek, aki vigasztal, tanít, világosságot, erőt, felüdülést és életkedvet ad.

A Biblia olvasása, a Biblia egy-egy bekezdésének, egy-két részletének az elolvasása olyan, mint egy kis távirat Istentől, mely egyenesen a szívvedbe érkezik. Isten igéje egy kicsit – nem túlzok – a mennyország előíze. Ezt jól megértette egy nagy szent és lelkipásztor, Ambrus, Milánó püspöke, aki ezt írta: „Amikor a Szentírást olvasom, Isten újra a földi paradicsomban jár” (Levelek, 49.3). A Bibliával kinyitjuk az ajtót a köztünk járó Isten előtt. Érdekes...

Ez a Bibliával, a Szentírással, az evangéliummal való szeretetteljes kapcsolat vezet az Úr Jézussal való szeretetteljes kapcsolat megéléséhez: ne féljetez ettől! A szív a szívhez szól. És ez egy másik elengedhetetlen segédeszköz, melynek megléte nem magától értődő. Sok esetben torz képünk van Istentről, mogorva, szigorú bírónak képzeljük, aki alig várja, hogy rajtakapjon bennünket hibáinkon. Jézus ezzel szemben egy együttérző és gyengéd Istent tár elénk, aki kész feláldozni magát, csak hogy segítségünkre siessen, akárcsak az apa a tékozló fiúról szóló példázatban (vö. Lk 15,11–32). Egyszer valaki megkérdezte – nem tudom, az édesanyjától-e vagy a nagymamájától, úgy mesélték nekem –, hogy „Mit tegyek most?” – „Hallgassd meg Istent, ő majd meg-

mondja neked, mit kell tenned. Nyisd meg a szíved Isten előtt!” – ez valóban jó tanács.

Emlékszem, egyszer egy ifjúsági zárandoklaton, melyet évente egyszer végigjárnak a fiatalok Buenos Airesből a hetven kilométerre lévő Iujáni kegyhelyre: az egész napot végig kell gyalogolni, hogy odaérjünk; nekem szokásom volt, hogy az éjszaka folyamán gyóntattam. Egy fiatal ember jött oda hozzám, huszonkét év körüli, tele tetoválással. „Ó, Istenem – gondoltam – mi les itt?” És azt mondta nekem: „Tudja, azért jöttem, mert van egy komoly problémám, elmondtam az édesanyámnak, és az édesanyám azt mondta: »Menj a Szűzanyához, zárandoklj el, és a Szűzanya majd megmondja neked!« És eljöttem. Itt kapcsolatba kerültem a Bibliával, hallgattam Isten igéjét, megérintette a szívemet, és ezt meg ezt kell tennem.” Isten igéje megérinti a szívedet és megváltoztatja az életedet. Ezt már sokszor láttam. Isten nem akar elpusztítani bennünket, Isten azt akarja, hogy napról napra erősebbek és jobbak legyünk. Aki ott időzik a Megfeszített előtt, az új békére lel, megtanulja, hogy ne féljen Istentől, mert Jézus a kereszten nem ijeszt meg senkit, ő a teljes kiszolgáltatottságnak, ugyanakkor a legteljesebb szeretetnek a képe, aki minden megpróbáltatást kész vállalni értünk. A szentek mindig előszeretettel fordultak a Megfeszített Jézushoz.

Jézus kinszenvedésének története a legjobb út a gonosszal való szem-

benezésre úgy, hogy az nem sodor el bennünket. Jézus passiójában nincs ítélkezés, sem beletörődés, mert egy nagyobb fény, a húsvét fénye járja át, mely lehetővé teszi, hogy azokban a szörnyű tettekben egy nagyobb tervet lássunk meg, amelyet semmilyen akadály vagy kudarc nem hiúsíthat meg. Isten igéje mindig arra készít, hogy a másik oldalra nézzünk: vagyis itt a kereszt, mely lehángoló és fájdalmas, viszont valami más is van: remény, feltámadás. Isten igéje minden ajtót megnyit számodra, mert ő, az Úr az ajtó.

Vegyük kézbe az evangéliumot, vegyük kézbe a Bibliát: napi öt percre, nem többre! Vigyél magaddal egy kis evangéliumot a táskában, és amikor utazol, vedd elő, és olvasgasd, napközben, egy rövidke részt. Engedd, hogy Isten igéje megérintse a szívedet! Tedd meg, és meglátod, megváltozik az életed Isten igéjének közelségétől! „Igen, Atyám, de én a Szentek életét szoktam olvasni”: az is jó, az is jó, de Isten igéjét se hagyd el! Vidd magaddal az evangéliumot, és olvasd belőle naponta akár csak egy perccel!

Nagyon jó úgy gondolni az Úrral való életre, mint egy baráti kapcsolatra, mely napról napra mélyül. Gondoltál már erre? Ez az út! Gondoljunk Istenre, aki szeret bennünket, aki azt akarja, hogy barátai legyünk! Az Istennel való barátság képes megváltoztatni a szívünket; ez a Szentlélek egyik nagy ajándéka, a pietas, az Isten iránti gyermeki szeretet, mely lehetővé teszi, hogy felismerjük Isten atyátságát.

Van egy gyengéd Atyánk, egy szerető Atyánk, egy Atya, aki szeret bennünket, aki mindig is szeretett bennünket: amikor ezt megtapasztaljuk, a szívünk felolvad, és a kétségek, a félelmek, a méltatlanság érzései eltűnnek. Semmi sem állhat az Úrral való találkozást jellemző szeretet útjába!

És ez egy másik nagy segítségre emlékeztet bennünket, a Szentlélek ajándékára, aki jelen van bennünk, és aki tanít bennünket, elevenné teszi Isten igéjét, melyet olvasunk, új jelentéseket sugall, látszólag zárt ajtókat nyit ki, életadó ösvényeket mutat ott, ahol csak sötétséget és zűrzavart hitünk. Kérdeztem tőletek: imádkoztok-e a Szentlélekhez? Ki is ez a nagy

Ismeretlen? Mi imádkozunk az Atyához, igen, a *Miatyánkot*, imádkozunk Jézushoz, de elfelejtjük a Lelket! Egyszer, amikor gyerekeknek katekizist tartottam, megkérdeztem tőlük: „Melyikőtök tudja, ki a Szentlélek?” És egy gyerek jelentkezett: „Én tudom!” – „Na és kicsoda ő?” – „A béna” [olaszul: paralitico] – mondta nekem. Hallotta, hogy a Lelket Paraklétosznak hívják, ő pedig azt hitte, hogy egy béna embert jelent. Ez elgondolkodtatott: sokszor számunkra a Szentlélek ott [oldalt] van, mintha olyan Személy lenne, aki nem számíthat. A Szentlélek az, aki életet ad a lelkednek! Engedd be! Beszélj a Lélekkel, ahogyan az Atyával beszélsz, ahogyan a Fiúval beszélsz: beszélj a Szentlélekkel – akiben semmi bénító nincs! Őbenne van az Egyház ereje, ő az, aki előrevisz téged.

A Szentlélek a működő megkülönböztetés, Isten jelenléte bennünk, ő az ajándék, a legnagyobb ajándék, melyet az Atya megad azoknak, akik kérik tőle (vö. Lk 11,13).

És hogyan nevezi Jézus? „Az ajándék”: „Maradjatok itt, Jeruzsálemben, és várjátok Isten ajándékát”, aki a Szentlélek. Érdekes barátságban élni a Szentlélekkel: ő megváltoztat, növekedésre készítet téged.

Az imaórák liturgiája (a zsolozsma) ezzel a fohászzkodással kezd a nap főbb imaalkalmait: „Istenem, jöjj segítségemre, Uram, segíts meg engem!” „Uram, segíts”, mert egyedül nem tudok továbbmenni, nem tudok szeretni, nem tudok élni... Ez a megmentésért való fohászzkodás lényünk legmélyéről felfakadó, elfojthatatlan kérdés. A megkülönböztetés arra szolgál, hogy felismerjük az Úr által az életemben véghezvitt megmentést, emlékeztet arra, hogy sosem vagyok egyedül, és hogy ha küzdenem kell, az azért van, mert magas a tét. A Szentlélek mindig velünk van. „Ó, atyám, nagyon rosszat tettem, győnnom kell, tehetetlen vagyok...” Igen, valami rosszat tettél? Beszélj a Lélekhez, aki veled van, és mondd neki: „Segíts rajtam, mert ezt a nagyon rossz dolgot tettem.” De ne szakítsd meg a Szentlélekkel folytatott párbeszédet. „Atyám, halálos bűnben vagyok”: nem számít, beszélj vele, hogy segítsen neked bocsánatot nyerni. Sose hagyd abba ezt a párbeszédet a Szentlélekkel. És ezekkel a segédeszközökkel, melyeket az Úr nekünk ad, nem kell félnünk. Előre, bátran és örömmel!

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News**

Válóczy Józseffel, az Esztergomi Hittudományi Főiskola teológiatanárával a filozófusok és a transzcendens kapcsolatáról indítottunk sorozatot. Ennek második részét adjuk közre.

Az európai bölcselet bölcsője Hellász, a görög kultúra, így méltó és igazságos, ha először mindig náluk keresünk és tőlük tanulunk bölcsességet.

Alighanem közsímet az eleai Zénóntól Akhilleusz és a teknős versenyfutásának paradox példázata: a teknős kezdeti előnyét sohasem fogja tudni behozni a gyors lábú félisten, hiszen mindig marad, illetve keletkezik ledolgozandó hátránya. Zénón logikája – hibás matematikai előfeltevés ellenére is – elég ütős: mivel a mozgás, amint a példázat megmutatja, nem gondolható el ellentmondásmentesen, nem is létezik, ha pedig

az érzékszerveink mégis ilyenmiről tudósítanak, bizonyosan becsapnak minket. Zénón nyilván nem volt ostoba: hogy erre a következtetésre jutott, arról tanúskodik, hogy számára az értelem jelentette a messze legmegbízhatóbb ismeretforrást.

Simone Weil, a felnőtten megtért francia filozófusnő rajongott a görög filozófiáért (mindenekelőtt Platónért, míg Arisztotelészt ki nem állhatta). Az ő izgalmas olvasata szerint a görögök azért tartottak olyan nagy becsben a matematikát/geometriát, mert az volt a legjobb iskola, és egyben a legerősebb bizonyíték is arra, hogy az emberi ész képes megragadni nem szemléletes, az érzékszervi tapasztala-

lat számára nem hozzáférhető dolgokat, végső soron az isteni valóságot. A matematika mesterségének köszönhetően a görögök meg voltak győződve arról, hogy az ember nagyobb biztonsággal mozoghat a láthatatlan, mint az érzéketlen világban.

A természettudományok és a természettudományos szemlélet újkori térnyerése nyomán nagyot fordult a kocka: így mára csak az számít igazán megbízhatónak, ami érzékszervi tapasztalat útján ellenőrizhető és igazolható, míg a nem érzéketes a „szubjektív”, a „vélekedés” lesajnálódó bélyegével a „középkor” karanténjába került. Bár nem a kockafejű szobafilozófia ötlötte ki ennek a folyamatnak a

foratókönyvét, bizony számos filozófus is aláírta ezt az ítéletet.

A 18. századi Immanuel Kant, az újkor gyermekeként, a természettudományos ismereteket tekintette minden emberi megismerés etalonjának. Ennek megfelelően a nem érzékszervi tapasztalatra épülő tudást ugyan nem érvénytelennek, de a tényleges, „objektív” valósággal nem kommunikáló gondolat kísérletnek tartotta: az ezt dekódolni hivatott, önmagukban zárt rendszerek lehetnek logikailag hibátlanok, de nem dönthető el, melyik illik rá igazán a világra. Kant ismeretelmélete diszkreditálta és diszkvalifikálta nemcsak a klasszikus filozófiát, hanem a teológiát, a természettudomá-

nyossal egyenrangú, Isten-tárgyú tudás ambícióját is.

E súlyos konklúzió ellenére Kant mégsem ellensége a valásnak: nemcsak abból látszik ez, hogy ha nem is ismeretelméletben, hanem etikájában, ha nem is ténymegállapítás, hanem csak posztulátum („logikai követelmény”) formájában, de talált helyet gondolati rendszerének egészében Isten számára. Rendszerének, érvelésének lelke a „transzcendentalis” gondolkodás: minduntalan az érzékszervileg tapasztalhatónak a végső magyarázatát kutatta, feltételezve vagy elfogadva, hogy ez a magyarázat végül egyedül az érzékszervileg tapasztalhatón túl található meg. Bár elvetette a (maga korában ismert) klasszikus meta-

fizikát, és levezette a metafizika elvi lehetetlenségét, a szak kifejezéssé lett „szükségszerű lehetőségi feltétel” szókapcsolat valójában mégiscsak egy vérbeli metafizikus megnyilatkozása, olyasvalakie, aki tudja, hogy lehetnek cáfolhatatlanul igazak érzékszervi tapasztalat által nem levédett és nem levédhető kijelentések is.

Kant példája tanulságos: segíthet belátni, hogy még a legelszántabb „hitvallásos” materialista sem tud, legalább rejtetten, önnön hangoztatott álláspontjával szemben, nem metafizikus lenni, segíthet belátni, hogy egyetlen valódi filozófia sem „nyersen”, legfeljebb ügyetlenül materialista. A filozófia művelése, legyen ez akár vállalt, akár elhallgatott motívuma és módszere, az érzékszervileg elérhetőn túli valóságban eligazodáshoz szükséges bizalommal és kompetenciával ajándékoz meg. Segít belépni a természetfeletti előszobájába.

Hit és tudás

Filozófián felnőtt figyelem

(Folytatás az 1. oldalról)

A Katolikus Pedagógiai Intézet (KaPI) működését, az oktatásirányítással való kapcsolattartását Barcsák Mariann, az intézet vezetője mutatta be.

A konferencia további részében iskolaigazgatók kerekasztal-beszélgetése zajlott a tanügy helyzetéről.

A jelenlévőket a konferencia házigazdája, Bérczi László Bernát zirci apát köszöntötte a ciszterci fenntartású gimnáziumban.

Veres András győri püspök, az MKPK elnöke megnyitó beszédében hangsúlyoz-

ta, a katolikus oktatási intézmények pótolhatatlan értékű nevelői munkát végeznek, nélkülük nemcsak a nemzeti és európai kultúra, hanem az Egyház is szegényebb lenne.

A II. Vatikáni Zsinat nevelésről szóló dokumentumát idézve az MKPK elnöke hangsúlyozta: a katolikus oktatás „az egyetemes kultúrát úgy kapcsolja össze az evangéliummal, hogy a hit fénye járja át a világról, életről és emberről fokozatosan szerzett ismereteket”.

A püspök reményét fejezte ki, hogy a konferencia végére minden jelenlévőben megerősödik a tudat: jó ebben a közösségben pedagógusként dolgozni, valamint az is kiderül, hogy köznevelési és szakképzési kérdésekben az MKPK az általa fenntartott Katolikus Pedagógiai Intézeten (KaPI) keresztül sokféle módon kapcsolódik az ágazati irányításhoz, szerepet kap az oktatási stratégiai szervezésben, képviseli a katolikus intézményrendszert a döntés-előkészítő szakmai fórumokon.

Erdő Péter bíboros, prímás beszédében elmondta, hogy nemrég találkozott a katolikus iskolák képviselőivel, igazgatókkal, pedagógiai szakemberekkel, s egyrészt szó esett a gondokról, problémákról, a feladatokról, másrészt „arról, hogy katolikus intézményeinkben hogy tudunk hozzájárulni ezek megoldásához, egyúttal a társadalom gondjainak az enyhítéséhez is”.

Erdő Péter leszögezte: nem csupán finanszírozni kell az iskolákat, hanem lelket is kell adni a teljes oktatási-nevelői tevékenységnek. Emlékeztette a jelenlévőket: a Szentsek és Magyarország közötti 1997-es egyezményben világosan megfogalmazódik, hogy az egyházi iskolák ugyanolyan állami támogatásra jogosultak, mint az állami intézmények. Ezt annak idején Soda-

dásnak nevezte. „Ugyanakkor azt is látjuk, hogy amiképpen a világon sehol, így hazánkban sem megy minden gondok nélkül, de mivel katolikus iskolákról van szó, lehetőségeink nyílik arra, hogy felemeljük a fejünket és túllássunk a napi, helyi gondokon, mert azok megoldásában segíteni fog nekünk egy szélesebb áttekintés: a horizontunk a vi-

Az egyházi oktatás világszintű kihívásaira hívta fel a figyelmet, s ezzel kapcsolatban elsősorban Ferenc pápa kezdeményezéseit ismertette.

A továbbiakban összefoglalta az elmúlt tíz év során a Katolikus Nevelésügyi Kongregáció dokumentumaiban jelzett főbb iránymutatásokat. A jelenlegi kihívások közül kiemelten beszélt a generációk

lágelyház” – mondta a bíboros, s ezzel a konferencia vatikáni előadójára, Zani érsekre utalt, aki „globálisan, az egész egyházra kiterjedően ismeri a katolikus oktatás helyzetét”, a problémákat s az azokból levonható tanulságokat.

A konferencián a következőkben Ternyák Csaba egri érsek, az MKPK iskolabizottságának vezetője elemezte a hazai katolikus oktatás helyzetét. Rámutatott: a katolikus iskolák lelki törekvései evangéliumi alapokon nyugszanak, s az ott tanítók katolikus identitásán múlik az, ahogy megvalósul. A katolikus iskolának feladata bevonni az iskolai (hit)életbe a szülőket is, a nem vallásosakat is.

Látnunk kell, hogy a katolikus intézményrendszer nem vonhatja ki magát a társadalmi folyamatok alól sem. Fogyati-kozik a pedagógusok anyagi és társadalmi presztízse. Valós probléma a kontrasztelekció. Ugyanakkor a jelen helyzetben támogató a törvényi környezet, amely tiszteletben tartja a szülők jogait. A magyar állam biztosítja, hogy az egyházi fenntartó ugyanolyan normatív támogatásban részesüljön, mint az állami.

A katolikus iskoláknak szakmai versenyben kell állniuk más intézményekkel, de elsősorban a spirituális értékek továbbadása a feladatunk, hogy a diákok és a szülők megszeressék Krisztust és az Egyházat. A polgári társadalom számára pedig az a tét, hogy át tudjuk-e adni a következő nemzedékeknek a társadalmunk gyökereit jelentő értékeket. Ebben katolikus iskoláink egyre fontosabb szerepet játszanak – mondta beszédében Ternyák Csaba.

A konferencia következő előadójá, Angelo Vincenzo Zani, a Vatikáni Nevelési Kongregáció volt titkára az egyházi oktatásnak az Erdő Péter bíboros által említett globális helyzetéről beszélt.

közötti kommunikációs problémákról, a Ferenc pápa által említett „történelemérzék elvesztéséről”, a genderideológiával kapcsolatos, keresztény identitásra alapozott hozzáállásról, a kultúrák, vallások közötti párbeszéd terén a keresztény iskolák összekötő szerepéről.

Ismertette a transzhumanizmus szellemi áramlatát, amely az oktatási rendszereket komoly kihívások elé állítja. A „transzhumanista projekt” jellemzője a tudományba és a technológiába vetett abszolút hit, a sebezhetőség, a betegség és általában a korlátok elutasítása, a testhez való viszony újradefiniálása, a test haszontalan teher, ezért technikai eszközökkel át lehet alakítani, operálni.

A neveléstudományoknak kötelességük megkérdőjelezni ennek a gondolkodásmódnak az előretörését, amely áthatja a mai társadalmat és éles hatást gyakorol a fiatal generációkra.

Zani érsek részletesen beszélt arról, hogy Ferenc pápa „globális nevelési egyezmény” hirdetett meg 2019. szeptember 12-én. Hívja mindazokat, akik az oktatás területén dolgoznak, hogy egyesüljenek egy szövetségben, hozzanak létre egy úgynevezett globális nevelési falut, amely képes az új generációkat az egyetemes testvériségre nevelni.

A holnap vezetőit, akik a mai fiatal fiúk és lányok, segíteni kell abban, hogy értékekkel, felelősséggel rendelkezzenek, legyen bennük közösségi érzés és tisztában legyenek saját szerepükkel – fejtette ki Zani érsek.

A következőkben Barcsák Mariann a katolikus oktatás államigazgatási szintű képviselői rendszerét mutatta be, és az előadásához kapcsolódva a Köznevelés-stratégiai Kerekasztalban az MKPK-t 2017 óta képviselő Németh Zoltán beszélt a munkájáról, a kerekasz-

tal tevékenységéről, az ezen a fórumon beterveztetett, az egyházi intézményekkel kapcsolatos javaslatokról. Barcsák Mariann többek közt elmondta, hogy a KaPi koordinálásával katolikus tankönyvek jelentek meg és váltak elérhetővé a Tankönyvjegyzékről a 9–12. osztályosok számára.

A katolikus oktatásról szóló konferencia iskolaigazgatók kerekasztal-beszélgetésével folytatódott a hazai oktatáspolitikáról, a pedagógusok helyzetéről, a tanártüntetésekéről, valamint a vezetői helytállásról a problémákra adott válaszokról, jó gyakorlatokról a gazdasági, társadalmi nehézségek közepette, ahogy Barcsák Mariann a beszélgetés moderátora fogalmazott: a „veszélyes vizeken”.

A kerekasztal-beszélgetésen részt vett Czupor Attila, a celldömölki Szent Benedek Katolikus Általános iskola igazgatója; Vörös Zsuzsanna, a komáromi Szent Imre Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda vezetője; Bíró Gyula, a szegedi Gál Ferenc Egyetem (GFE) Szarvasi Gyakorló Általános Iskola és Gyakorlóóvodájának intézményvezetője, a GFE október 12-én, a konferencián helyet adó Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium (SZIG) igazgatója.

Többek közt a rezsiküszdemekről, vagy más természetű

va a „nyitott igazgatói szoba” elvéről beszélt: függetlenül attól, hogy ki milyen munkatársi feladatot lát el, legyen éppen műszaki kolléga vagy tanárember, számíthat arra, hogy az igazgató meghallgassa, hozzá fordulhat gondjaival, örömeivel.

„Ebben a nagyon inséges világban az odafordulás, a meghallgatás kiemelkedően fontossá vált” – vallja a Szent Imre Gimnázium igazgatója, s erre a hozzáállásra biztatta a jelenlévőket is, arról is beszélve, hogy minden fontos döntés előtt kikéri kollégái tanácsát.

Vörös Zsuzsa (Komárom) arról beszélt, hogy a felgyorsult világban egyre mélyülnek a generációs különbségek, a negyven év körüli pedagógusok és a diákok között már több generációs kommunikációs különbséget kell áthidalni. Égető szükség van a fiatal tanárookra, ehhez ösztönzők kellene legyenek.

A tanügyi problémákkal kapcsolatban Bíró Gyula a párbeszédet és a szakmaiságot hiányolta a jelenlegi oktatáspolitikából. Hangsúlyt kellene kapnia végre a lényeges kérdéseknek – mondta.

Barlay Bence a humanitás visszatérését kívánta a rendszerbe, „kormányzati és pedagógus körökben, s a szülőkkel való kapcsolattartás terén egyaránt”.

kesítők a kollégák, akikre lehet számítani.

A beszélgetés utolsó kérdése nyomán az intézményvezetők a tanártüntetésekre, a pedagógustársadalom súlyos gondjaira reflektáltak.

Hangsúlyozták, hogy a pedagógus szolidaritás össze kell kösse a kollégákat társadalmi szinten is, de a problémákat a tárgyalóasztalnál kell megoldani.

A pedagógusbér kérdése a nulladik pont, ezt meg kell oldani, s az is elhangzott, hogy a kormányzat ezzel akar is tenni valamit.

Sokkal mélyebb probléma azonban a mostani NAT, ez már szakmai kérdés. A 2018-as NAT-ot még előremutatónak, európeérnek éreztem – mondta Bíró Gyula. „Sajnálatra méltó, hogy a 2010-es évek eleji tankönyvi elképzelések a kukában kötöttek ki” – fogalmazott. A szarvasi igazgató megjegyezte, hogy az egységes pedagógustársadalom szép idea, de nem ez a valóság, ugyanakkor 180 ezer ember kritikus tömeg, ezért „az alapértékekben meg kellene egyeznünk, amilyen például a szolgálat és az alázat”.

Celldömölkön Czupor Attila is a tárgyalások híve, illetve a problémák, javaslatok írásbeli megfogalmazása, a megfelelő helyre címezve.

Azt gondolom, hogy valamiképpen ki kell állnunk az állami intézményekben tanító kollégáink mellett, szolidaritásnak kell lennünk velük – mondta Czupor Attila.

Barlay Bence a tanártüntetésekkel, a polgári engedetlenséggel, a sztrájkjal kapcsolatban arról beszélt, hogy or-

gazdasági nehézségekről nyilatkoztak a beszélgetés résztvevői. Czupor Attila, a celldömölki Szent Benedek Általános Iskola igazgatója megvalósította, évekként ezelőtt még nem gondolta, hogy egyszer majd az intézmény pedagógusai hiánnyal fog küzdeni.

„Most megtörtént, elért minket is ez a probléma, és nem csak arról van szó, hogy olyan tanárt nem találunk, aki az iskola értékrendjével azonosulni tudna” – mondta az iskolavezető.

A gazdasági válság beköszöntével Celldömölkön az iskolabuszjárral kapcsolatban merültek fel gondok. Mintegy húsz településről járnak be ugyanis diákok. „Sokba kerül a busz üzemeltetése, de mostanra több polgármesterrel való egyeztetés után megoldottuk ezt a helyzetet.”

Barlay Bence (SZIG) a jó gyakorlat témájában Bíró Gyula szarvasi intézményvezető kollégájához kapcsolód-

Czupor Attila szerint sokkal jobban oda kellene figyelni a pedagógusok mentális állapotára, az ennek megfelelő óraszámok kialakítására.

Kíváncsún lenne több segítő munkatárs, például pedagógiai asszisztens bevonása a rendszerbe, hogy a tanárok nyugodt körülmények között tudjanak dolgozni.

A kerekasztal-beszélgetésen Vörös Zsuzsanna arról is szólt, hogy nehézségek idején a katolikus vezetői helytállásban alapvető tényező a bizalom a Gondviselésben. Barlay Bence elmondta, sok lelkesítő inspirációt kap a gyerekektől, a kollégáktól, s a vezetői továbblépés jegyében 56 évesen beiratkozott a Semmelweis Egyetem mentálhigiénés képzésére. Legszívesebben kötelezővé tenné egy komoly mentálhigiéné kurzus elvégzését a pedagógusok számára.

Bíró Gyula és Czupor Attila szintén arról beszélt, hogy erős ad a stabil tantestület, lel-

szágszerte sokféle módon reagáltak az oktatási intézmények. A Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium mint vezető gimnázium reflektorfényben volt a tüntetések idején is.

„Próbáltuk belerángatni minket, szülők is jöttek a kérdéseikkel, ismerem a kollégáim sokszínű véleményét is, ugyanakkor elmondhatom, hogy a gimnáziumunkban sikerült megőriznünk a nyugalmat. Egyik kollégám így fogalmazott: az egység megmaradt, s ez a tantestület intelligenciájának köszönhető.”

„A tanárballagás emelt fővel vállalható fóruma volt a minket jogosan feszítő gondokról való együttgondolkodásnak, a tényleges problémák megfogalmazásának” – szögezte le Barlay Bence, s hozzátette: nehéz megélni a mostani helyzetet, de egyben lehet tartani a csapatot.

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

A BIBLIA ÜZENETE

Jézus Krisztus segít,
hogyan el ne essünk

Mt 4,1–11

Hamvazószerdán sokak homlokára rákerült megváltásunk jele, a kereszt. A híveknek azonban nagybőjt első hétvégéjén is alkalmuk adódik arra, hogy a bűnbánattartás e szentélményében részesedjenek. Elhangzik: „Emlékezz, ember, por vagy, és porrá leszel!” vagy „Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban!”

Amikor még nem léteztek jégmentesítő granulátumok, és persze sok háztartásban ott volt a cserépkályha meg a sparhelt, a hamut télidő tájt és kora tavasszal is gyakran használták a csúszós járdák, utak felszórására. A háziasszonyok bizony bosszankodhattak emiatt, de nem volt mit tenni: ahhoz, hogy el ne essenek az emberek, jó megoldásnak bizonyult a hamuszórás.

A hamvazkodás szertartásánál is nyugodtan gondolhatunk erre: segítségre van szükségünk ahhoz, hogy el ne essünk. Segítségre szorultak az első tanítványok is, különben miért beszélt volna nekik Jézus a megkísértésének történetéről. Ennek az eseménynek nem voltak szemtanúi, csak Jézus és a Sátán volt jelen. A gonosz léleknek nem állt érdekében, hogy kudarcát bár-

kivel is megsejtesse. Krisztusunk beszélt minderről, minden bizonnyal akkor, amikor tanítványain észrevette, hogy próbálkozik náluk a kísértő. Beszélt nekik arról, hogy a Sátán idézni tud a *Szentírásból*, nagyon jól ismeri, bibliai idézetekkel támasztja alá aljas sugallatait.

Bárkit utolérhetnek az evangéliumban hallott kísértésfajták, akár együttesen is: az étel és az ital utáni mértéktelen sóvárgás, a megalománia és a dicsőséghajhászás, vagy éppen a túlzott elbizakodottság és a vakmerő önbizalom. Könnyen meggyőzzük magunkat arról, hogy ez nem is bűn, csupán emberi esendőségünkkel együtt járó jelenség. És sokszor a környezetünk is partner ebben, megerősíti, hogy mindez így van rendjén.

Ám sok minden nincs rendjén, éppen amiatt, mert a hazugság atyja fáradhatatlanul végzi térítő tevékenységét, elemében van. Könnyű elcsúszni, ezt soha ne felejtjük el! A jól bevált bűnbánattartást vegyük nagyon komolyan! Legyünk büszkéek arra, hogy homlokunkon meg vagyunk jelölve a kereszttel! Ez a szürke jel, amint kilépünk a

templomból, mindjárt segít bennünket abban, hogy tudomásul vegyük: ma nem dicsőség Krisztushoz tartozni. El kell felejtünk a „megaegyház” képzetét. Elég, ha csak arra gondolunk, hogy lényegesen kevesebben vagyunk mi, akik kijövünk a szentmiséről, mint azok, akik eleve a templomom kívül vannak. Manapság vasárnap délelőtt nem a templomok környéke, hanem a bevásárlóközpontok parkolói telnek meg autókkal. Az egyházi botrányok pedig bizonyítják, hogy sokszor kőbe ütjük a bokánkat az önbizalom túltengése és a bűn elbagatellizálása miatt.

Itt az alkalmas szent idő, hogy kézbe vegyük és olvassuk az evangéliumot, s ne csak olvassuk, hanem higgyünk is benne. Ha pedig el-estünk, soha ne felejtjük el: mindig felkelhetünk! Jézus nemcsak abban tud segíteni, hogy el ne essünk, hanem abban is, hogy felálljunk. Abban a biztos tudatban tartsunk bűnbánatot, hogy bánatunkat örömmre fordítja. Így kezdjük meg a húsvétba torkolló lelki zarándokutunkat.

Fekete Szabolcs Benedek
szombathelyi segédpüspök

GÖRÖGKATOLIKUS LELEKISÉG

A Szent Liturgiáról (113.)

Görögkatolikus híveink nagyon szeretik használni a szenteltvizet. Szívesen hazaviszik magukkal az olyan búcsújáró helyekről, ahonnan szabad, és még a saját templomukból is. A szenteltvíz használatának leggyakoribb módja, hogy a Szentháromság tiszteltére hármat kortyolnak belőle, keresztvesséssel egybekötvé. Előfordulhat, hogy a vízkereszt ünnepén megszentelt víz elfogy a templomban. Egyházunk erre az esetre írja elő a szerkönyvben: „Vízszentelés röviden.” Azt lehet mondani, hogy ez a nagy vízszentelés „kivonata”. Fontossága és hasznossága azonban kétségen felüli.

A „szokásos kezdet” után itt az ószövetségi olvasmányokat a 28. *zsolnárt* helyettesíti. Természetesen megtalálhatók benne a vízre utaló gondolatok: „Az Úr szava a vizeken, a fölség Istene mennydörög; az Úr szava a sok víz fölé” (Zsolt 28,4). „Az Úr a vízőzön felett uralodik” (Zsolt 28,10).

A zsolnárt követő énekek (tropárban) kérjük életadó Urunkat: „szenteld meg a vizeket minden testi és lelki bajaink gyógyulására”. Íme, már itt jelentkezik annak értelme, illetve indoklása, hogy miért van szükségünk az „időleges” vízszentelésre!

Ennek megfelelően a nagy vízszentelési szertartásból – amelyet vízkereszt ünnepén végzünk – ebben a rövidebb változatban a szenteltvíz hatásaira vonatkozó legfontosabb gondolatok szerepelnek. A látványos gesztusokból – a hármas gyertya vízbe oltása, háromszoros rálehelés a vízre – az marad meg itt, hogy miután a pap segítségül hívta a Szentlelket, „ujjait a vízbe mártva, azt keresztalakban megáldja”. Ezzel tehát megtörténik a víz tényleges megszentelése. Utána következik azok a gondolatok, illetve kérések, hogy miért fontos a szenteltvíz. Legyen „a romolhatatlanság forrásává, a megszentelés ajándékává, összes bűneink bocsánatára, betegségeink gyógyítására és a gonosz szellemek elűzésére; s legyen e víz minden ellenséges erőnek megközelíthetetlen és angyali erővel teljes”. Egy-másba szövődnek a közösségi és az egyéni

szempontok a folytatásban is: „mindazoknak, kik abból merítenek és ízlelnek, váljék lelkük és testük megtisztulására, betegségeik gyógyulására, lakóházaik megszentelésére, s legyen hathatós erejű minden jó és hasznos dologra”.

Természetesen a víz tisztító hatása is megjelenik az imádságban: „mindaz, mi az igazhívók házaiban és helyiségeiben e vízzel meghintetik, tisztuljon meg minden szennytől és oldoztassék fel minden bajtól”. Sőt: „ne fészkelje be magát oda a megrontó szellem és a mételyező légáramlat veszedelme”. Minthogy az ördög a népi mondás szerint is fél a szenteltvíztől, jogos, hogy az imában is megjelenik az ördögűzés bizonyos formája: „távozzék onnét a lappangó el-lenség minden csalárdsága és cselvetése; s hogy minden egyéb, mi a lakosok egészségét veszélyeztetné vagy nyugalmát háborítaná, e vízzel való meghintés által elűzessék”.

A szertartást itt is látványos mozzanat zárja: a pap „a keresztet vízbe mártván háromszor énekeli: a szent kereszt tropájt: „Üdvözítsd, Isten, a te népedet...” Ezután pedig a szokásos elbocsátó rész következik a végső áldással.

Ivancsó István

FEBRUÁR 26., NAGYBŐJT 1. VASÁRNAPJA (Edina, Győző, Ottokár) – Ter 2,7–9; 3,1–7a (*Az ősszülők teremtese és bűnbeesése.*) – Róm 5,12–19 vagy Róm 5,12.17–19 (*Ahol előrad a bűn, ott túlarad a kegyelem.*) – Mt 4,1–11 (*Jézus negyven napig böjtölt, és kísértést szenvedett.*) – **Zsolozsma:** I. zsolnárt – **Énekrend:** Ho 58 – ÉE 528, 414, Ho 58 – ÉE 65, Ho 143 – ÉE 532, Ho 51/53 – ÉE 63.

FEBRUÁR 27., HÉTFŐ (Nareki Szent Gerely apát és egyháztanító, Gábor, Ákos, Bátor) – Lev 19,1–2.11–18 – Mt 25,31–46.

LITURGIÁKOMMENTÁR

Az Eucharisztia ünneplése (152.)

Az úrnapi zsolozsma olvasmányos imaórájában az első olvasmányt követő válaszos éneket *János evangéliumának* szövegrészleteiből szerkesztették (Jn 6,48.49.50.51.52). Az evangéliumi szövegrészlet a *Jelek könyvében*, azon belül a Jézus tetteiről és tanításáról szóló viták bemutatásának középpontjában található. A triptichon (5,1–47; 6,1–71; 7,1–10,42) két szélső egysége Jeruzsálemhez köthető, míg a közbülső Galileához, közelebbről Kafarnaumhoz. A Jézus származásáról szóló viták kereszttüzeiben találjuk az alábbi tanúságot: „Én vagyok az élet kenyere. Atyáitok mannát ettek a pusztában és meghaltak. Ez a mennből alászállott kenyér, hogy aki ebből eszik, ne haljon meg. *Én vagyok az élő kenyér, amely a mennyből szállt alá. Ha valaki ebből a kenyérből eszik, örökké él. A kenyér pedig, amelyet majd én adok, az én testem a világ életéért.*» Vitakozni kezdtek erre a zsidók egymás közt, és ezt kezdték: »Hogyan adhatja ez testét eddelül nekünk?«” (Jn 6,48–52) A részlet csúcspontja: *a kenyér, amelyről Jézus beszél, az ő teste.* Beszéde során az Úr visszautal a korábban mondottakra: „»Bizony, bizony mondom nektek: Nem Mózes adott nektek mennyből való kenyeret, hanem az én Atyám adja nektek az igazi mennyből való kenyeret. Mert az Isten kenye-

re az, amely a mennyből szállott le, és életet ad a világnak.« Ekkor azt mondták neki: »Uram, mindenkor add nekünk ezt a kenyeret!« Jézus azt felelte nekik: *»Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, nem fog éhezni, és aki bennem hisz, sohasem szomjazik meg.«*” (Jn 6,32–35) Míg Mózes csoportjának tagjai meghaltak, noha ettek a mannából, addig aki ezt a kenyeret eszi, örökké élni fog. Annyi bizonyos, hogy Jézus identifikációs nyitó önvallomása lényeges: *Én vagyok...* Ennek elfogadása a Jézushoz való közeledés, pontosabban befogadása, a neki való önátadás (a hit). E folyamat célja az emberi törekvések lényege: az üdvösség, az örök élet. Nem valamit, hanem valakit engedünk tudatosan az életünk részévé lenni, s még inkább egészévé, értelmévé válni. Az *élő Kenyér* már ma az örök élet felé való törekvést táplálja, amelynek teljessége is maga az *élet Kenyere*. Gyökössy Endre találoán fogalmaz: Jézus annak az embernek a nyelvén szól, „aki tulajdonképpen ma is azt vallja, hogy valójában csak az az övé, amit megesszük” (Gyökössy Endre, *János evangéliuma*, Örökségünk Kiadó, 1999, 91.), noha ezt ki kell hogy egészítsük: *azé vagyunk, aki a mi táplálékunk.*

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Boldog
Suso (Seuse) Henrik
Március 2.

Az egyházban kezdettől fogva jelentős volt a „misztikus út” hagyománya. Ennek három legnagyobb képviselője Eckhart Mester és két tanítványa, Tauler János és Seuse Henrik.

Henrik a Bodeni-tó vidékén született. Tizenhárom évesen domonkos lett. Konstanzban, Strasbourgban és Kölnben tanult Eckhart tanítványaként, aki mellett megtanulta: a gondolkodás is istentisztelet, az unio mystica pedig azt jelenti, hogy a lelkünk eggyé válik Istennel, de úgy, hogy közben legbelül felismerjük: azonosak sohasem lehetünk vele.

1326-ban szentelték pappá. Mintaszerű lelkipásztor volt, sokszor kelt útra, hogy prédikáljon, templomokban és kolostorokban egyaránt. Beszédeit olykor leveleivel erősítette meg. Fontos műve a *Levelek nagy könyve*. Levelei vigasztaló és tanító fejtegetések a lelki élet kérdéseiről. Főként a kolostori közösségek, azon belül a domonkos apácák lelki istá-

polását tekintette feladatának. Stagel Erzsébet domonkos apácában lelki nővérere talált, leveleztek is. Erzsébet mindent feljegyzett, amit Henrik életéről megtudott, ő pedig átdolgozta a jegyzeteit. Így keletkezett a *Suso élete* című lelki emlékirat.

Henrik 1338 végéig a konstanzi konventben élt. 1339-ben a domonkosok az interdiktum (egyházi tilalom)

miatt egy évtizedre elhagyták kolostorukat. Az elűzötteket a skótok kolostorában vagy Diessenhofenben fogadták be. Feltehetően erre az időre esik Henrik priorrá választása (1343), aki remekül helytállt ebben a szerepben. A testvérek Konstanzba való visszatérése után súlyos megpróbáltatás várt rá: egy nő, akit jóhiszeműen támogatott, megrágalmazta. Emiatt másik kolostorba helyezték át. A vizsgálat kiderítette ugyan az ártatlanságát, ő azonban ekkor már Ulmban és környékén prédikált.

1362 körül állította össze az *Exemplar* című művet. Ennek első része a *Suso élete*, második *Az örök Bölcsesség kis könyve*, amely Jézus Krisztus és az istenkereső ember párbeszéde, harmadik része *Az igazság kis könyve*, a negyedik pedig a *Levelek kis könyve*. Ez utóbbi tizenegy levelet tartalmaz, Stagel Erzsébet válogatásában és átdolgozásában.

L. K.

MÁRCIUS 3., PÉNTEK (Kornélia, Kamilla, Frigyes) – Ez 18,21–28 – Mt 5,20–26.
MÁRCIUS 4., SZOMBAT (Szent Kázmér, Boldog Meszlényi Zoltán, Adorján, Adriána) – MTörv 26,16–19 – Mt 5,43–48.
MÁRCIUS 5., NAGYBŐJT 1. VASÁRNAPJA (Teofil, Olivia, Virgil) – Ter 12,1–4a
(*Ábrahámnak, Isten népe ősatyjának meghívása.*) – 2Tim 1,8b–10 (*Isten hív és megvilágosít minket.*) – Mt 17,1–9 (*Úgy fénylett az arca, mint a nap.*) – **Zsolozsma:** II. zsolnárt – **Énekrend:** Ho 59 – ÉE 533, 414 Ho 59 – ÉE 66, Ho 132 – ÉE 535, Ho 70 – ÉE 84.

A hét liturgiája

A év

FEBRUÁR 28., KEDD (Elemér, Oszvald) – Iz 55,10–11 – Mt 6,7–15.
MÁRCIUS 1., SZERDA (Albin, Gyopárka, Tóbiás) – Jón 3,1–10 – Lk 11,29–32.
MÁRCIUS 2., CSÜTÖRTÖK (Lujza, Henriett) – Esz 4,17 n.p.–aa–bb.gg–hh – Mt 7,7–12.

(*Ábrahámnak, Isten népe ősatyjának meghívása.*) – 2Tim 1,8b–10 (*Isten hív és megvilágosít minket.*) – Mt 17,1–9 (*Úgy fénylett az arca, mint a nap.*) – **Zsolozsma:** II. zsolnárt – **Énekrend:** Ho 59 – ÉE 533, 414 Ho 59 – ÉE 66, Ho 132 – ÉE 535, Ho 70 – ÉE 84.

„Jó, hogy itt voltatok, mert nem maradtunk egyedül”

Marosi Antal a Katolikus Karitásztörökországi mentőmissziójáról

(Folytatás az 1. oldalról)

Minden szükséges felszereléssel rendelkezünk, az aggregátortól kezdve a világítóberendezéseken át a különféle speciális szerszámokig. Ott nem lehetett hozzájutni semmihez, de nem is kellett, hiszen felkészülten mentünk. Vízet és élelmiszert is Magyarországról vittünk.

– **Mi fogadta Önöket a helyszínen?**

– Szomorú és lehangoló a nemrég felépült házak tömegét összedőlve látni. Persze még ennél is nyomasztóbb szembesülni az emberi kiszolgáltatottsággal, szenvedéssel. Látni a túlélők kétségbeesett arcát, akik azt várják, hogy mikor sikerül kiemelni valakit a romok alól.

– **Hogyan fogtak neki a mentésnek?**

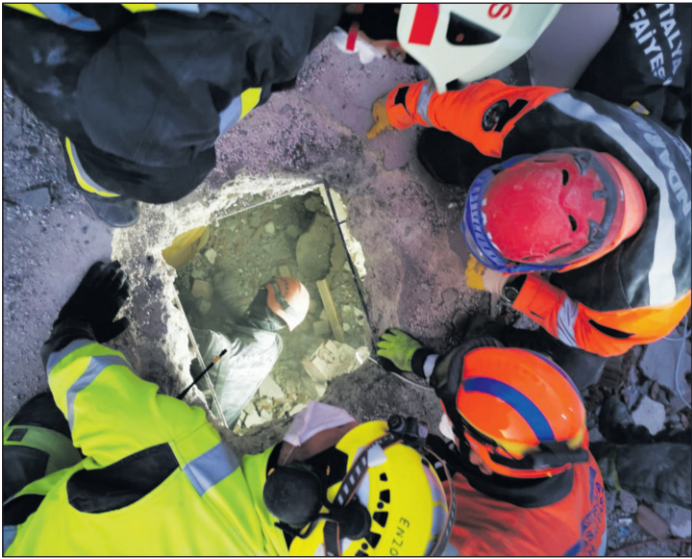
– Először a technikai személyzet látott neki a kutatásnak, ők határolták be, hogy hol lehetnek még túlélők. Őket a kutya kollégák követték. Ha egy kutya jelzett, ezt általában egy másikkal leellenőrizték, azután indulhatott az érdemi keresés. Egy tizenhét éves lányt a magyar mentőalakulatnak sikerült élve kiemelni a romok alól. Azt nagyjából tudtuk, hogy merre kell elindulnunk. Lehetett vele kommunikálni, így fel tudtuk mérni, mit kell kibontanunk ahhoz, hogy elérjünk hozzá. Felmértük, hogy milyen szerszámokra, eszközökre lesz szükség, és nekiláttunk a feladatnak. Vésővel, kalapáccsal, ahol kellett, kézzel dolgozva, vagy a törmeléket lábbal kitol-

va igyekeztek a barlangász szakemberek közelebb jutni hozzá. Ahhoz, hogy biztonságosan be lehessen férní a törmelék alá, legtöbbször ki kell támasztani a már megtisztított rés falát és tetejét. Amikor kiderült, hogy ehhez faanyagra lesz szükség, a török civilek szaladtak, és kivágták az első útjukba kerülő fát. Legallyázták, feldarabolták, ezzel az ácsolattal sikerült megerősíteni a törmeléküreget. A barlangászok egészen addig előre jutottak, amíg útjukat nem állta egy televízió, amit csak da-

kézre adva hozták le a romhalmazról, és elszállították a kórházba.

– **Milyen volt a kapcsolatuk a helyiekkel?**

– Nagyon jó volt az együttműködés a törökökkel, szertették a magyarokat. Az utolsó napon az egyik török parancsnok szó szerint elsírta magát a meghatottságtól, látva a felkészült és szakszerű munkát. Ő is, de mások is azt mondták nekünk: „Jó, hogy itt voltatok, mert nem voltunk

rabjaira szétszerelve lehetett kiszedni az üregből. Korábban egy fiatalember már be tudott nyúlni egy szűk résen át, és meg tudta fogni a lány kezét. Attól féltünk, hogy valamelyik végtagja esetleg beszorult valahova, de szerencsére nem történt ilyen, így ugyanazon az útvonalon, amelyen keresztül a barlangász bement, ki lehetett őt hozni. Azután megvizsgálta a mentőorvos, rákerült a hordágyra, végül a törökök kézzel

egyedül.” Egy idősebb férfi odaült az orvosunk mellé, és ragaszkodott hozzá, hogy együtt egyenek, így fejezte ki a köszönetét. Hazafelé jövet a repülőgépen elérzékenyült a stewardess, a kapitány pedig bementa az utasoknak: „Önök most együtt utaznak a magyar hősökkel, akiknek sokat köszönhetünk.”

– **A szervezetek közötti együttműködésről milyen tapasztalatokat szereztek?**

– A különböző országokból érkezett mentőkülönmények tagjai egy sík területen kialakított sátoráborban éltek. Átjártak egymáshoz – a magyarok mellett egy francia társaság volt, a másik oldalon pedig svéd katonák –, megbeszélték a tapasztalataikat. Egy izraeli mentőegységnek volt egy különleges készüléke, amivel át lehetett világítani a vastag földemet, és meg lehetett állapítani, hol érdemes túlélők után kutatni. Egy olasz mentőegység egy hangradarral segítette a kutatást. Ez a készülék még a lélegzetvételt is érzékelte.

– **Az nyilvánvaló, hogy mindenki arra figyel, annak örül, ha valakit sikerül kihozni a romok alól. Ám ilyenkor nagyon sok holttest is előkerül.**

– Az egyik kutya önkéntes lánnyal egy alkalommal arról beszélgettem, hogy vajon mi jelent számára sikert. Természetesen elsősorban az – válaszolta –, ha élő embert tudnak kiszabadítani a romok fogságából. Ám a holttestek megtalálása sem lebecsülendő, mert ha a hozzátartozó megkapja az elhunyt családtagja testét, az egyfajta megnyugvást jelenthet neki. Ott ültek az emberek a járdán – ha kellett, néma csöndben, hogy a legkisebb neszt is meg lehessen hallani, hátha válaszol valaki a mélyből a kiabálásra –, ott drukkoltak a mentőcsapatoknak, és örültek, ha kihoztak valakit. Ám egy természeti katasztrófa idején az is fontos, hogy az elhunyt áldozat megkaphassa a végtisztességet. Mert az ember addig él, amíg el nem temetik. Gondoljunk csak bele, ha valakinek eltűnik

a hozzátartozója, de a test nem kerül elő, hiába tudja, hogy biztosan nem él már, nem képes lezárni magában a történeteket. Az ukrajnai Borogyenkában láttam egy összedőlt, magas lakótelepi ház romjait, semmi nem maradt meg belőle. Az ott lakók családtagjai, ismerősei napokig kétségbeesetten kutattak valami után, ami a hozzátartozójuké volt, ami emlékezteti őket arra, akit soha többé nem fognak látni.

– **Találtak esetleg olyan túlélőt, akit nem lehetett kimenteni?**

– Szerencsére nem. Az ilyen helyzet nem csak annak tragédia, aki ott marad, a mentőegységek tagjait is nagyon megviseli.

– **Az önkéntesek felkészült szakemberek, ám felmerül a kérdés, hogyan lehet feldolgozni mindazt, amit egy ilyen tragédia helyszínén lát valaki?**

– Sokat jelentettek azok a beszélgetések, amelyeket még ott a helyszínen folytattunk egymással. A tapasztalatok megosztása segített a lelki feldolgozásban is. De a kinti és az itthoni közönet hangjai, a repülőtéri taps vagy akár a hazatérőt köszöntő otthoni vacsora is sokat számított az önkénteseinknek. Ám az biztos, hogy még hosszú ideig fel-fel-villannak majd bennünk azok a képek, amiket ott láttunk. A Katolikus Karitászt egyébként erre is gondolt, a központ pszichológusai segítenek, ha valaki ilyesfajta segítségre szorul. A karitásznál is dolgozik Faragó Ágnes pszichológus, aki a szajoli vonatbalesetnél

sérült utasként három órára a roncsok közé szorult. Benne akkor egy tűzoltó tartotta a lelkét. Nála jobb szakembert nem lehet találni erre.

– **Nem olyan régen Ukrajnába vitt segélyszállítmányt a Katolikus Karitászzal. Most egy földrengés helyszínén vett részt a mentésben. Van különbség e két helyzet között?**

– Egy lényeges eltérés mindenképpen van: egy háború elől el lehet menekülni, a földrengés elől nem. Itt szó szerint összedőlt az emberek élete. Ugyanakkor a szenvedéssel és a kiszolgáltatottsággal szembesülve mind a két helyzetben ugyanazt tapasztaljuk.

– **A Katolikus Karitászt miként folytatja a segítségnyújtást?**

– A 1356-os adományvonal hívásával mindenki segítheti a földrengés károsultjait. Elkezdjük az igények felmérését, az összegyűlt pénzbeli és más adományokat pedig a közeljövőben eljuttatjuk az érintetteknek.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita;
Katolikus Karitászt

„Minden ember elméjében hordozza azt az adottságot, hogy nem képes más ember szenvedését nézni” – írja Meng-ce a Krisztus előtti 3. században. Valóban, az idegtudomány tanúsága szerint is együttérző lények vagyunk. A Teremtő az embert úgy alkotta meg, hogy a szenvedés látványra erősen megindítja, és az iszonyodáson túl a segítségnyújtás szinte sürgető kényszerét érz: *Csináld valamit! Enyhítsd a bajt! Vagy legalább öleld meg!*

Tényleg? Akkor hogy jutottunk odáig, hogy a fotelből egy sörrel a kezünkben végig tudunk nézni egy cunamit vagy egy terrortámadást? Hogy történhet meg az, hogy miután láttuk az aznapi háborús jelentést, és mélységesen elítéltük a szertintünk hibáztatható egyik felet, szelíden nyugovóra térünk? Hol van ez már attól az elemi empátiától?

Sajnos a napi többszörös, ellenőrizhetetlen forrásból származó „hírvadásnak” egyenes következménye a jóléti társadalom hamis álarcában megjelenő fásult közömbösség. Minthogy az egész napunk a „közösségi” (?) médiára csatlakozva telik, tudomást szerzünk ismeretlen ismerősök kőszabölcsességéről, vágyairól, pletykáiról, bosszújáról, betegségéről, nyaralásáról, kiskutyájára szőre hullásáról és gyermeke bizonyítványáról, s közel képeket görgetünk halálos kimenetelű tüzvészről, balesetekről, öngyilkosságról, árvízről, szexuális ragadozókról, éhező gyermekekről. Aztán felvillan néhány giccses kép: egy rózsaszínben úszkáló virág, egy imádkozó kéz, egy angyalos GIF, számta-

lan programkínálat és újra egy otromba gyilkosság, amely – mint majd kiderül – egy másik földrészen történt...

Az „álrészvét”, amit érzünk, sajnos kizárólag a közöny éltetésére és fokozására alkalmas. Semmi másra. Ám közben elfogy belőlünk az igazi együttérzés, elfogy az élet öröme, és mindez végül az együtt sírás képességétől is sikerrel megfoszt minket.

Miért? Mert a virtuális tapasztalat csak olyan, *mintha*. Mintha ott lennél, mintha éreznéd, mintha látnád, mintha... – de nemsokára bevillan: hála Istennek, nem vagyok ott.

Cinikus karikatúra jut eszembe: két ember poénkodik a süllyedő csónaknak a vízből még kint lévő orrán állva: „Te! Az az egy szerencse, hogy nem a mi oldalunkon lyukadt ki!”

Hol is van háború? Hű, már itt a szomszédban? Ja, de nem nálunk, ugye?

Mindenről tudni – semmit át nem érezni. Az ember kíváncsi lény, minden újdonság vonzza, és egy darabig bizsergeti is, ezért mielőtt feldolgozná, jöhet az új inger, az új bizsergés. Nem baj, ha háborús, ha járványos, ha megcsalós vagy pedofilos. A lényeg, hogy kicsit fokozzuk, hogy az élvezet meglegyen. Egy tíz évvel ezelőtti krimi ma gyerekműsor lehetne. Ne ragozzuk tovább, sajnos általános tapasztalatról beszélünk már. Globális közöny uralkodik közöttünk és bennünk is – ha engedjük. „A közönynek nincsenek idegvégződése!”

A kísértő nagy trükkje: a virtuális részvét

(Müller P.), „A közöny az embertelenség esszenciája” (G. B. Shaw).

„A közöny globalizációjának vagyunk tanúi. Ez a konfliktus kultúrája, ami arra ösztönöz, hogy csak magunkra gondoljunk. Szappanbuborékokban élünk, ami bármilyen szép is, ugyanakkor tartalom nélküli. Hozzászoktunk mások szenvedéséhez. »Engem nem érint – mondjuk. – Nekem ahhoz semmi közöm. Törődjön vele valaki más, biztos, hogy nem én»” – hallhatjuk *A két pápa* című filmben.

Egy idő után pedig szemrebbenés nélkül beszélgetünk kötődés nélküli párkapcsolatról, nevelésről, pasztorációról, vagy szexről szerelem nélkül. Családról szülők nélkül, sikerről áldozatvállalás nélkül. Ez a közöny nem megbocsátható.

Mi hiányzik? Az *érzékeléskapcsolat* – ahogy Kantenich atya újra és újra rámutat. *Valóságos érzékelés a valóságos kapcsolatban*. Figyeljük meg! Amint a saját életünket zavarja meg valami, akkor azért megnyílik a szemünk! Akkor meghalljuk a szívbe markoló kérdést: „Hol van a te testvéred?”

„Ha nincs békénk, az azért van, mert elfelejtettük, hogy egymáshoz tartozunk” – hangsúlyozza Teréz

anya. Nem akarunk „északfok, titok, idegenség” maradni egymás számára, mindenki *szeretné, ha szeretnék, s lenne valakié* (vö. Ady E.).

Életünk valóságos állapota az, amikor szeretünk. Valóságosan, nem *mintha*. Valóságos kapcsolatban nem élhetünk ötezer emberrel, és nehezen kapcsolódunk az afrikai sivatagban élőkhöz is. Ilyen az ember. Agyunk évmilliók során kialakult monitorozó képessége mindössze százhusz-százötven emberre terjed ki. Ez a biztonságot jelentő társas háló számunkra. Robin Dunbar kutatásai szerint ebből körülbelül ötvenen vannak, akiket a nevükön szólítunk, és csak tizenöten, akik adott esetben akár szabadságot vesznek ki azért, hogy mellénk álljanak. S mindössze öt-hat olyan emberünk van, akire mindig, minden körülmények között számíthatunk, aki *maga ellen is átölelné* (vö. Szabó L.). Ne ijedjünk meg ettől a valóságtól! Tíz-tizenöt ember és öt ennyire „megszelídített” kapcsolat nem kevés, feltéve, ha ezekben valóban *részt veszünk*.

Sok mindenre jó a virtuális világ nyújtotta technika, ám „Ha a tudomány gyorsabban fejlődik, mint a lelkiismeret, elpusztul az élet” (A. Einstein). *Lesz minden házban jakuzzi, csak élet nem lesz a családban. Lehet minden gyerek zsebében okostelefon, csak élet nem lesz a közösségben. Meghódíthatjuk a Marsot, csak közben elpusztul az élet a bolygónkon. És folytat-hatnánk a sort*.

– Nagyobbak a házaink, de kisebbek a családjaink.

– Több a kényelmünk, de kevesebb az időnk.

– Sokat birtoklunk, de elfogytak az értékeink.

– Sokat vásárolunk, de keveset örülünk.

– Tág a komfortzónánk, de alacsony a tűrőképességünk.

– A Holdra eljutottunk, de a szomszéd ajtajáig nem.

– Meghódítottuk a világűr, de nem látjuk a bennünk rejlő űrt.

– Atomot tudunk hasítani, de az előítéleteinket nem tudjuk szétrombolni.

– Túl sokat beszélünk, de túl ritkán szeretünk.

– Nagyobb dolgokat teszünk, nem pedig jobbakat.”

(Ismeretlen szerző)

„Kérjük az Úrtól a kegyelmet, hogy sírjunk a közönyünk miatt!” (Ferenc pápa) Engedjük el végre a virtuális részvét csábító, de terméketlen szokásait! Halljuk meg a hívó szót: „Hol van a te testvéred?”, és *találjuk meg őt! Nem lesz messze! Ő az, akihez valóban kapcsolódni tudunk, akivel együtt sírunk-nevetünk. Akinek panaszt, örömet van időnk meghallgatni. És akkor ez az együttérzés valóban megindítja a szívünket, és karjainkat ölelésre, a kenyér, a barátság, a szeretet megosztására emeli. Felelősek vagyunk egymásért, összetartozunk. Nem virtuálisan, hanem egészen, valóságosan*.

Uzsálné Pécsi Rita
neveléskutató

Közösségi tér, találkozási pont

Megújult a plébánia épülete Zalaszegegyháron

Udvardy György érsek áldotta meg február 4-én, szombaton a teljes felújításon átesett plébániaépületet, amelyet közösségi alkalmakra használnak majd.

Az ünnepség az épület megáldásával kezdődött, ahol Navracsics Tibor országgyűlési képviselő, területfejlesztési miniszter is jelen volt. Beszédében kiemelte, hogy a közösségi tér mindig találkozási pont, egy megújuló közösségi tér pedig magában hordozza a közösségek megerősödésének lehetőségét is. Az érsek megáldotta és szentelt vízzel meghintette a helyiségeket, majd a templomban szentmisével folytatódott az ünnep.

Udvardy György prédikációjában úgy fogalmazott, hálások lehetünk azért, hogy az Egyház tagjaiként hallhatjuk Jézus tanítását. Nem mindig könnyű, nem mindig egyszerű, mert sokszor a körülmények, az idő, a munka, a szétszakított életmód talán nem teszi lehetővé vagy nehezíti, hogy valóban figyeljünk Isten szavára. Pedig tudjuk, hogy nélkülünk nincs életünk. Enélkül olyanokká válunk, mint a pásztor nélküli juhok.

Jézus tanítása mindig pásztorol, vezet bennünket. Pontosan azért tud megújulni egy plébániaépület, mert ez az életre vezető tanítás közösséget, kultúrát teremt. Végül azt kívánta, higgyük el, hogy Jézus tanítása valóban életet fakaszt bennünk és erősít bennünket.

Forrás, fotó és videó: Veszprémi Főegyházmegye

A hely és a közösség vonzása

Megújult a miskolci minorita templom

Befejeződtek a miskolci Nagyboldogasszony- (minorita) templom felújítási munkálatai. Február 4-én Ternyák Csaba egri érsek celebrálta az ünnepi szentmisét, melyen többek között Orosz Atanáz görögkatolikus megyéspüspök, Csöbör Katalin és Kiss János országgyűlési képviselők és Veres Pál polgármester is jelen voltak.

Szalkai Zoltán József OFMConv, a minorita templom plébánosa megköszönte mindazoknak a segítségét, akik hozzájárultak az építkezéshez.

Homíliájában Ternyák Csaba érsek elmondta: a minorita templomnak van egy sajátos vonzása. Itt nyugszik egy olyan szent életű szerzetes, Kelemen Diák, akinek boldoggá avatása régóta folyamatban van. Tisztelete háromszáz éve elevenen él, nemcsak Miskolcon, hanem szerte a világban. Ez a templom is neki köszönheti a létét. Rámutatott: nekünk, katolikusoknak többet jelent egy templom, mint imaház. Isten háza sosem üres hely, hiszen a tabernakulumban itt lakik Jézus Krisztus maga.

Amikor imádkozni jövünk, mindig Krisztussal találkozunk. Rá tudunk nézni, és ő visszanéz ránk a szeretet hullámoszóján. Isten házába érdemes napközben is bejönni imádkozni, hiszen itt megtaláljuk a csendet és békességet a hétköznapi forgatagban.

A főpásztor hangsúlyozta: Ez a templom annak a jele, hogy Isten mindig keresi azokat, akik elveszettek. Bárcsak sokan megújítanak életüket! Ahogy e templom is megújult, szükséges, hogy a közösség is megújuljon, és ez a nagy család legyen egyre befogadóbb és tárja ki karjait – mondta az érsek.

Az ünnepi szentmise végén köszöntőbeszédet mondott Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár is. Az egyházközség több mint 870 millió forint kormányzati támogatást kapott a plébá-

niatemplom felújítására, amelyet négy év alatt először kívülről, majd részlegesen belülről is renováltak. Elkészültek a teljesen új toronysisakok is.

A felújítási munkálatok részleteiről Kormos Gyula építész beszélt. A templomot 2012-ben részben adománnyoknak köszönhetően, részben önkormányzati támogatással statikailag megerősítették, helyreállították a romos főhomlokzatot és restaurálták a szobrokat. A nagyobb rekonstrukció 2020 végén kezdődött meg, ekkor kerültek helyükre a templomtornyok új sisakjai, megerősítették a főhajó tetőszerkezetét, a mellékhajókat pedig újjáépítették. Elkészült a Mária-monogram aranyozása, a bádogozás, rendbe tették a teljes külső homlokzatot,

felszerelték az esőcsatorna levezető elemeit. A felújítás 2022 januárjában kezdődött második ütemében a belső terekben dolgoztak: visszakapta eredeti színét a főoltár, a padlóburkolatokat és a szentély padozatát is kicserélték.

Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Balogh Ferenc

A kocsmamissziótól a hivatás megtalálásáig

Debrecenben tartották a Kárpát-medencei Egyetemi Lelkészségek Találkozóját

13. alkalommal rendezték meg a Kárpát-medencei Egyetemi Lelkészségek Találkozóját (KELET) február 10–12. között, a Debreceni Római Katolikus Egyetemi Lelkészség, a Debreceni Szent László Katolikus Szakkollégium, valamint a Boldog Terézia Katolikus Egyetemi Feminine Studies Szakkollégium szervezésében, a debreceni Szent József Gimnázium dísztermében és a kollégium épületében.

A KELET-re Budapestról, Győről, Pécsről, Veszprémből, Szegedről, Egerből, Miskolcra, Nyíregyházáról, Debrecenből, Temesvárról, Gyulafehérvárról, Kolozsvárról, Csíkszeredáról érkeztek egyetemi lelkészek és egyetemista fiatalok.

„Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” (ApCsel 9,6) – ezt a kérdést Saul tette fel az Úrnak. Mi az én dolgom, mit kell tennem? Az egyetemista korosztálynak az a lényeges, aktuális kérdése, hogy hogyan haladjon tovább az élete útján – fogalmazott a rendezvényt megnyitó beszédében a házigazdák képviselőjében Törő András országos egyetemi lelkészségi referens, debreceni egyetemi lelkész, szakkollégiumi igazgató, püspöki irodaigazgató. A találkozó mottója az Apostolok cselekedeteiből vett mondat. Törő András kifejtette: lényeges, hogy az apostoloknak voltak cselekedeteik, tetteik, amelyek mentén zajlott az életük. Valamit tettek, valamilyen úton elindultak. Mi kellett ehhez az elinduláshoz? Valaki, aki útra indította őket. Saul Jézus Krisztussal találkozott, aki minket is összehívott.

András atya hangsúlyozta, hogy reményre adhat okot Saul történetéből az, hogy a megtérését követően

az emberi tulajdonságai megmaradtak, csak az irány változott. Már nem Jézus ellen, hanem érte dolgozott, de ugyanazzal a vehemenciával indult el, amire Jézus elhívta. A mi életünkben is ez történik. Mindaz, ami bennünk van, azt az Úr akarta, és arra hív, hogy megtaláljuk, hogyan tudjuk hozzá alakítani az életünket, közelebb kerülni Istenhez és önmagunkhoz.

Törő András bevezető gondolataiban azt is elmondta, hogy ezzel a találkozóval veszi kezdetét az a programsorozat, amellyel a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye megalapításának 30. évfordulóját ünnepli.

A KELET – amelyet minden évben más-más katolikus egyetemi lelkészség rendez –, kitűnő találkozási pont azon fiatalok számára, akik az országban, illetve a határon túl működő valamely katolikus egyetemi lelkészség közösségének tagjai.

Az első nap estéjén a Szólj be a papnak kocsmamissziós alkalom ökumenikus kereteken belül hívta párbeszédre a hallgatókat, lelkészeket. A kérdésekre válaszoltak: Kiss László görögkatolikus, Péter-Szarka László református és Törő András római katolikus lelkipásztorok.

A beszélgetést Kiss Zita, a Szólj be a papnak alapító tagja vezette. A lelkipásztorok mindenekelőtt bemutatkoztak és tanúságot tettek arról, hogy hogyan indult el szívükben a papi hivatás gondolata, és miként született meg a papság melletti döntés. Az őszinte, hiteles tanúságátételek után jól sikerült beszélgetés élményével zárult a Szólj be a papnak program.

Ezt követően Harsányi Endre, a Debreceni Egyetem agrárinnovációért és képzésfejlesztésért felelős rektorhelyettese köszöntötte a találkozó résztvevőit. A rektorhelyettes bemutatta a Debreceni Egyetem kép-

zési struktúráját, s kiemelten szólt a Debreceni Római Katolikus Egyetemi Lelkészség tevékenységéről.

A találkozó résztvevői a vacsora utáni időt a Svetits Intézmény Szent Kereszt-kápolnájában dicsőítéssel töltötték.

A szombati nap szentmisével kezdődött a Szent Anna-székesegyházban. Ezt követően Törő András napindító gondolataiban nyitott jelenlétre bátorította a fiatalokat.

Utalt az Egyházban zajló szinodális folyamatra, amelynek az a célja, hogy mindannyiunkat megszólítson, és megvalósuljon az együtt haladás, és közös gondolkodás. Erre vagyunk meghívva – fogalmazott, és hozzátette: e gondolatosság mentén szerveződött a találkozó, hogy azok a fiatalok is megtalálhassák a helyüket ebben a közösségben, akik az egyház peremén vannak, mert mindenkinek van benne helye, feladata. A legfontosabb ebben a folyamatban az, hogy a fiatalok maguk találják meg, hogy hol van az ő helyük az egyház vérkeringésében, és érezzék a sajátjuknak ezt a közösséget.

Ebbe a gondolatosságba kapcsolódott be félnapos tréningjével a szegedi Egyházi Fejlesztők csapata – Walter Dóra, Gulyás Péter, Pontyos Tamás –, akik játékos módszereket, feladatokat választva oldották a hangulatot, és a különböző városokból érkező egyetemistákat percekben belül egy közösséggé formálták.

A szervezők az egymás megismerését szolgáló, a fiatalok egyszerű, hétköznapi szokásaira is rámutató

kérdésektől fokozatosan haladtak a bátor megszólalás, a közös véleményalkotás felé, kiemelten fókuszálva az odafigyelésre. Odafigyelés a belső hangra, a mellettük ülőre és a Szentlélek hangjára, figyelve, hogy Ő mire hív.

A nagy közösség kiscsoportos feladatokat is kapott, a szinóduson kijelölt témákat csoportonként dolgozták fel, meghallgatva egymás véleményét és válaszolva a csoportoknak feltett kérdésekre.

Szombat délután fakultatív programok is színesítették a találkozót, este farsangi bábra vártak a fiatalokat.

Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök a KELET résztvevőit a találkozó zárónapján, vasárnap a debreceni Szent Anna-székesegyházban bemutatott szentmisén a teremtet világ törvényszerűségeiről beszélt, utalva az elhangzott evangéliumi szakaszra (Mt 5, 17–37). Azok a törvények, amelyeket Mózes a kőtáblába vésett, tulajdonképpen nem külső, felülről ránk erőltetett, hanem az emberi szívbe vésett törvények. Jézus nem azért jött, hogy megszüntesse a

törvényeket, hanem hogy teljessé tegye azokat. Tudjuk a Szentírásból, hogy a törvény teljessége a szeretet.

A mise végén Törő András mondott köszönetet a lelkipásztoroknak, akik elhozták az egyetemistákat a KELET-re, és megköszönte a szervezők, a Boldog Terézia és a Szent László szakkollégiumok munkáját.

A szentmise befejező áldása előtt Palánki Ferenc püspök utalt a rendezvény KELET elnevezésére. „Mi Debrecenben keleten vagyunk. Régen a templomokat keletelve építették a feltámadt Krisztusra mutatva. Nézzünk tehát Keletre, Krisztusra, aki az életünk teljessé tevője, megváltója! Segítsen benneteket az Úr, hogy megtaláljátok a hivatásotokat, mindig az Ő akarata szerint tudjatok élni” – zárta gondolatait Palánki Ferenc megyéspüspök.

A szentmisén közreműködött a Debreceni Szent László Katolikus Szakkollégium zenei csapata.

Forrás és fotó:
Debrecen-Nyíregyházi
Egyházmegye

Az üdvösségtörténet ikonjai Tégláson

Kocsis Fülöp érsek megáldotta
a görögkatolikus templom díszfestését

1997-ben szentelték fel a Hajdú-Bihar megyei Tégláson a görögkatolikus templomot, Szent Illés próféta tiszteletére. 2022 decemberére készült el az épület díszfestése: Vasyl Babich ukrán művész festette meg az Üdvösségtörténet ikonjait, melyeket február 12-én, húshagyó vasárnap áldott meg Szent Liturgia keretében Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita.

Az ünnepi szertartás az új oltár megszentelésével kezdődött. Az oltárszentelés után hintette meg a főpásztor szenteltvízzel a díszes falakat.

„Egy pecsétet teszünk le a frissen kifestett templommal, mi, bizánciak ugyanis így beszélünk, ez a mi nyelvezetünk, ezáltal üzenünk – fogalmazott szentbeszédében Kocsis Fülöp.

Az érsek arról is beszélt, hogy „teljesen félreértelmezi az evangéliumot az, aki azért akar jót cselekedni, hogy ha odakerül a bíró elé, akkor bizonyíthassa példás hozzáállását az élethez.”

Az evangélium üzenete az, hogy Jézus Krisztus itt van, lejött a Földre, és itt marad velünk a világ végezetéig. S az a dolgunk, hogy lássuk meg őt, mert ott van a másik emberben, életünk minden részletében.

Akivel az utolsó ítéleten találkozunk, már most is itt van – hangsúlyozta a főpásztor. „Egyházunk segít meglátni Krisztust, és ha belépünk ebbe a templomba, meglátjuk őt. Ez a templom az Isten jelenlétének hírnöke.” Csodás rendben vannak felfestve az ikonok, mert mindaz látható rajtuk, amit Krisztus értünk tett. Az üdvösségtörténet játszódik le a szemünk előtt: az örömhírvételtől a megtestesülésen át egészen Krisztus haláláig, a mennybemenetelig és pünkösdig minden je-

len van, amit a Megváltó értünk tett – mondta Kocsis Fülöp érsek.

A keresztény élet lényege, hogy felfedezzük Krisztust az éle-

elhangzó beszédében kiemelte a téglási görögkatolikus közösség kitartását, példamutató munkáját. Emlékeztetett: 1997-ben építették a görögkatolikus templomot; 2009-ben befejezték a parókia teljes rekonstrukcióját; 2013-ban közösségi házat, majd játszóteret építettek a templomkertben; 2021-ben ismét a közösségi ház fejlesztése következett.

tünkben, amire a közelgő nagybőjt remek alkalom – emelte ki prédikációja végén a főpásztor. – Ez az időszak pontosan azt segíti, hogy akarjuk meglátni Krisztust: a lemondásokban, a nehézségekben is ott van. Nem elég, ha megváltoztatjuk az étrendünket, minden egyes böjti lemondásunkban találkozunk kell Krisztussal. Érte, vele vállaljuk ezeket a lemondásokat.

Az ünnepi eseményen jelen volt Varga Judit igazságügyi miniszter, aki a szertartást követően

A téglási templom belső díszfestése a magyar kormány támogatásával, a Hajdúdorogi Főegyházmegye saját forrásából és a hívek adományaiból valósult meg.

Az összefogásban közreműködőknek köszönte meg a segítséget az ünnepség végén Urgyán Antal parókus, aki az elkészült díszfestéssel kapcsolatban így fogalmazott: Az ikon ablak a mennyország.

Forrás és fotó: Hajdúdorogi Főegyházmegye

Szinódusi találkozó Veszprémben

Február 11-én tartották a Veszprémi Főegyházmegyében az egyház-
megyei szinódusi találkozók első
alkalmát, melynek helyszínéül
ezúttal a veszprémi Padányi Kato-
likus Iskola szolgált.

Ezt követően az Assisi Szent Ferenc Segítő Nővérei Közössége szerzetesei, Erzsébet és Teréz nővér Bódi Mária Magdolna életére és tanúságtételére alapozva előadásukban a Krisztussal való mélyebb barátságra hívtak.

A napot zenés dicsőítéssel és imádsággal kezdték, melyet Csernai Balázs, a pasztorális iroda referense vezetett. Rövid bevezetőjében utalt a Ferenc pápa által 2021-ben meghirdetett szinódusi út eddigi eseményeire, gyümölcseire, kiemelve, hogy éppen az elmúlt héten zajlott a folyamat kontinentális szakaszának európai gyűlése Prágában, melyen a magyar küldöttség is jelen volt, ő maga pedig online kapcsolódott be az eseménybe.

Az első előadás előtt Udvardy György érsek köszöntötte a résztvevőket.

Az egyházmegye választott jelmondatához – Őseink hite a jövő reménye – szépen illeszkedve két előadást hallgathattak meg az érdeklődők. Paulics Piroska hitoktató Árpád-házi Szent Margit és Árpád-házi Szent Piroska tanúságtevő életét mutatta be. Mindkét szent Veszprémben kezdte „pályafutását”, itt ismer- te meg Jézus Krisztus szeretetét, amely meghatározta egész további életét akár a kolostorban, akár a bizánci császári dip- lomáciában.

A jelenlévők ezután kiscsoportokban gondolkodhattak tovább arról, hol tapasztalták meg Isten nagyságát saját életükben, hol és hogyan tudnak róla a továbbiakban tanúságot tenni.

Délután Udvardy György érsek katekézise rámutatott a plébániák szerepére, valamint keresztény küldetésük teljesítésére bátorította a résztvevőket. Szempontokat adott ahhoz, hogyan tudják a hívek e küldetésüket konkrétan teljesíteni hétköznapi életükben.

Az érsek jelen volt az egész programon, időt szánt a találkozásokra, a beszélgetésekre is.

A napot zenés dicsőítéssel és szent-
ségimádással zárták, melyet a zalaeger-
szegi Rád Találtam Dicsőítő Csoport tag-
jai vezettek.

A főegyházmegye második szinódusi találkozóját hasonló programmal Búcsú-
szentlászlón tartják február 25-én.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

A Nemzeti Emlékezt Bizottságával közösen indított cikksorozatunk második részét közöljük.

A Kádár-rezsim egyházak-
kal kapcsolatos törekvéseit a
legerőteljesebben a bomlasztás
fogalma írja le. Az egyház
közössége(i) elleni támadás
pártirányításában, az egyház-
ügyi intézkedésekben, a propa-
gandakampányokban vagy
éppen a titkosszolgálati akciók-
ban is megragadható.

Az 1956-os forradalom után újjáépült pártállami rendszer működésének egyik legjellegzetesebb területe az egyházpolitika lett. Kádár János ezen a téren is évtizedes tapasztalatokkal rendelkezett, így rutinosan alkalmazta az erőszak, a fenyegetés, a manipuláció, valamint az egyezkedés és a megnyerés sajátos technikáit. A kádárizmust mint hatalomgyakorlási módot egyszerre jellemezte az ideologikus világlátás és a gyakorlat, számító gyakorlat. A Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP) egyházpolitikájának alapjai 1958-ra kristályosodtak ki. Az új direktívák a rendszer ideologikus célját, a kommunizmus felépítésének tervét a távoli jövőbe tolták, így az egyházak és a vallásosság felszámolását többgenerációs folyamat eredményeként – és feladatként – határozták meg. Ebből következően a korábban jellemző

Küzdelem a lelkekért (2. rész)

Egyházbomlasztás

Szent Cecília ünnepe 1959-ben a budapesti Szent István-bazilikában. Előterben az imázsármány Shvoy Lajos székesfehérvári megyéspüspök

erőszakos és nyílt megfélemlítő eljárásokat egyre inkább rejtett, manipulatív hatalmi intézkedések váltották fel.

1956 után megkezdődött annak előkészítése, hogy a magyar katolikusok szakadjanak el Rómától, és a békepa-
pok vezetésével nemzeti egyházat hozzanak létre, ezt a folyamatot azonban leállították. A forradalmat követő megtorlás és a „reakciónak” ítélt egyházvezetők félreállítását követően a vallásosság elleni küzdelem döntően ifjúságpolitikai kérdés lett. A fiatalokból álló közösségek vezetői ellen

megfélemlítő céllal 1971-ig rendeztek konstruált pereket. Eközben mind kifinomultabbá és professzionálisabbá vált a mindennapi vallásellenes propaganda.

A bomlasztás módszerét a politikai rendőrség tartóztíztjei külön jegyzetek segítségével sajátították el. Az egyházi elhárítás (1966-tól BM III/III-1. Osztály) számára kiadott tan-
könyv szerzője, Berényi István rendőr őrnagy világosan fogalmazott: „A szokásos operatív eszközök és más lehetőségek felhasználásával felderítjük, felkutatjuk a kategórián belüli

A felvétel a mai Apor Vilmos téren, a Felső-Krisztinavárosi Keresztelő Szent János-templom mellett készült

ellentéteket (elvi, személyi, anyagi pozíciókat stb.), vagy ilyeneket mesterséges úton terem-
tünk annak érdekében, hogy a kategória erejét lekös-
sük és gyengítsük belső harc-
cal és viszályal, hogy az ellen-
tettes csoportok felszínre kerül-
jenek és lelepleződjének (...), és
végül a hívek kiábrándulja-
nak.” Tehát a titkosszolgálati
eszközökkel (lehallgatás, levél-
ellenőrzés, hálózati emberek
jelentései stb.) megszerzett ismeretek alapján gondosan ki-
munkált tervek szerint mani-
pulálták az emberek közötti
kapcsolatokat. Az Állami Egy-

házügyi Hivatallal egyeztetett
intézkedésekben a bomlasztó
törekvéseknek legalább négy
dimenziója különíthető el. A
korszak eljárásaiban a bizalmi
viszonyokat a következő szin-
teken próbálták megtörni: az
egyházak között; az egyházi
vezetés és a hívek között; a kü-
lönböző csoportok, közössé-
gek (egyházközsegek, gyüle-
kezetek, szerzetesrendek stb.)
között; illetve a közösségeken
belül. Mindennek célja végső
során a társadalom atomizálá-
sa volt. Az ilyen akcióik hatá-
sai, a felhalmozódott sérelmek
és a bizalmatlanság napjainkig

menően mérgezhetik társas
kapcsolatainkat.

A történeti kutatások révén
már feltártak az egyes püs-
pököket vagy karizmatikus
papokat lejáratozó intézkedések
(mai kifejezéssel élve karak-
tergyilkosságok) részletei. Am
kevésbé ismertek az ökumené
szellemében tevékenykedő
vagy a II. Vatikáni Zsinat taní-
tását meghonosító teológusok
elleni manipulatív tervek. Az
egyházbomlasztásra bőséges
példával szolgálnak a szerze-
tesrendek és az egyházi isko-
lák elleni, visszaemlékezések-
ből is ismert akciók. De kevés
szó esik a szélesebb nyilvá-
nosságban arról, hogy a re-
zsim titkosszolgálati eszkö-
zökkel is dolgozott egyes kö-
zösségek (például a hetvenes
évek végétől a Regnum Ma-
rianum és a Bokor közösségei-
nek) szembeállításán. A közel-
múlt kibeszélésének hiánya
korántsem szükségszerű. Sőt,
éppen ez segíthetné a diktatú-
ra örökségének feldolgozását.
Kádár János a hetvenes-nyol-
cvanas években már feledtetni
akarta a direkt egyházüldözés
emlékét, ezért az illetékeseket
arra figyelmeztette: el kell ke-
rültni, hogy mártírok szülesse-
nek. Talán ő is érzékelte, hogy
a korszak történetei maguk-
ban rejtik a bomlasztó törek-
véseknek ellenálló keresztény
helytállás felidézhető példáit.

Tabajdi Gábor
Fotó: fortepan.hu

Az Úr elé visszük szerelmünket

Bálint-napi szentmise Budapesten

„Boldogságunk hirdesse, hogy köztünk az Isten országa” – az Országúti Ferences Plébánián Szent Bálint napján ünneplik a szerelmesek miséjét. Ház- és jegyespárok, együttjárók adnak hálát Istennek egymásért, kérik Isten áldását kapcsolatukra. Február 14-én az istenszeretet ki nem apadó forrásából merítve erősítették meg kapcsolatukat.

A Családok Jézusban Közösség kezdeményezte szentmisén Lendvai Zalán OFM, a ferences templom plébánosa köszöntötte a padokat megtöltő sokaságot. Köszöntőjében Szent Bálint püspökre tekintett, aki a hagyomány szerint a szerelmesek védőszentje.

„Szeretnénk a világi szókások mellett hagyománnyá tenni a szerelmesek védőszentjének miséjét. Együtt ünnepeünk, az Úr elé visszük szeretetünket, szerelmünket, hogy meríteni tudjunk a szeretet soha ki nem apadó forrásából.”

Gorove László állandó diakónus, a Családok Jézusban Közösség vezetője az elhang-

zott evangéliumi szakaszhoz kapcsolta tanítását.

A Lukács-evangélium arról beszél, amikor Jézus küldetést adott a hetvenkét tanítványnak, kettesével küldte őket a világba, hogy hirdessék az örömhírt, hogy elmondják, köztünk van az Isten országa. Ezzel arra mutat rá, hogy az evangélium hirdetésének elengedhetetlen feltétele a közösség, melynek legszentebb formája a házasság, melyben a felek szerelemből indítva egy életre összekötik az életüket. A házaspár Isten küldöttjévé válnak – mutatott rá a szónok.

Gorove László, aki külföldi párokat is szokott esketni, el-

mondta, számos ország házasságkötési szertartásában szerepel a kérdés: „Elfogadjátok-e, hogy házasságotok által az Egyház evangelizáló sejtjévé váljatok, és készek vagytok-e hirdetni az evangéliumot?”

Szentségi kapcsolat köt össze két embert, és tesz házasság személyé, akik létükkel, jelenlétükkel hirdetni tudják, hogy itt van Isten országa, mely boldogság, öröm és szeretet.

„Így küld minket is, de ahhoz, hogy jelenlétünk valóban megjelenítse Isten országát, le kell rázni magunkról a világ kísértéseit.” Kísértést, akadályt, amit a mindennapi élet szükségszerűen támaszt. Ez az egymástól elröbölt idő – legyen oka a munka, mely azzal kísért, hogy valamit csak te tudsz megcsinálni –, az embert beszippantó digitális világ.

„Időt kell adnunk egymásnak, kettesben eltöltött órákra van szükségünk, hogy éltes-

sük a minket összekötő szeretetet, szerelmet” – fogalmazott a Családok Jézusban Közösség vezetője. – Ha egymás szemébe nézünk, egymásra mosolygunk, mert szeretlek és boldoggá akarlak tenni, „akkor lesz mosolyunknak ereje, akkor tudja hirdetni boldogságunk, hogy köztünk az Isten országa”.

A szentmise végén a szerelmespárok megáldották egymást: „Hálát adok érted Urunknak, Istenünknek. Köszönöm, hogy megismerhettelek, hogy szeretsz. A mindenható Atya arcának fénye ragyogja be életedet! Vezessen téged igaz útján Jézus Krisztus, aki az út, az igazság és az élet. A Szentlélek Isten vezesse lépéseidet az szeretet és a hűség útján! Áldjon meg téged a Szentháromság Egy Isten, aki Atya, Fiú és Szentlélek. Amen.”

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Gorove László:
A házaspár Isten küldöttjévé válnak

Együtt a babákért

Pelenkaadományt adott át a Karitás Dunaújvárosban

A dm Magyarország és a Katolikus Karitás együttműködésében született „Együtt a babákért!” programban tizenharmadik alkalommal adtak át pelenkacsomagot kisgyermekes családoknak. A dunaújvárosi Pentele Caritas a Krisztus Király-templom közösségi termébe várta február 13-án átadásra a gyermekkel együtt érkező szülőket.

Dunaújváros Technikum városrészében, a tulajdonképpeni újvárosban áll a monumentális Krisztus király-főtemplom. Az 1992–2008 között épült templom és plébánia a helyi karitás, a Pentele Katolikus Caritas otthona is.

Az Oláh M. Zoltán által tervezett épületegyüttes előcsarnokából nyíló közösségi terem rendezte be a Karitás, hogy fogadni tudja az „Együtt a babákért” programra érkező anyukákat és gyermekeiket. A Katolikus Karitás tizenhárom éve működik együtt a dm üzletláncal és nyújt pelenkatámogatást kisgyermekes családoknak. A Karitás támaszkodni tud országos hálózatára, mindig a helyi szervezet választja ki, hogy kik részesülnek az adományból, így az a lehető legjobb helyre jut.

Dunaújvárosban négy család jött el az átadásra. Kettő a családok átmeneti otthonából érkeztek. Egyikük három hónapos babával, a másik anyuka másfél éves kislányával.

„Örülünk a találkozásnak, örülünk, hogy jót tehetünk. A Karitás nyolc fő tevékenységében kiemelt helye van a családok támogatásának, mely esélyt tud adni a szülőknél, hogy továbblépjének” – köszöntötte Écsy Gábor a résztvevőket. A Katolikus Karitás országos igazgatója számokkal alátámasztva mutatta be a dm és a segélyszervezet „Együtt a babákért” programban megvalósuló együttműködésének hatékonyságát. A 13 év alatt 230 millió forint értékben adtak át pelenkacsomagot, ami összesen 6 millió darab pelenkát jelent, melyet 3120 családban 4000 gyermek kapott. Egy-egy család fél évre elegendő csomagot kap, ami ténylegesen meg tudja könnyíteni a család anyagi helyzetét.

Hittner Krisztina, a dm PR- és ügyfélszolgálati csoportvezetője nagyon értékesnek nevezte a Katolikus Karitással való együttműködést, hi-

szen a segélyszervezetnek köszönhető, hogy eljut a támogatás a rászorulókhöz. Az üzletlánc 260 településen van jelen hazánkban. A pelenka-programban minden évben ellátogatnak egy-egy településre, hogy jelen legyenek az adomány átadásán.

A helyi közösség tagjai teával, süteménnyel fogadták az érkezőket. Csoportjuk 1993 óta működik, jelenleg tizenöt taggal, de középiskolás

otthonával folyamatos kapcsolatot tartunk fenn. Rendszeresen támogatjuk őket élelmiszerekkel és ruhákkal. Nagyon hasznos, hogy az otthonból kiköltözőknek – másfél évet tölthet ott egy-egy család – segítünk felszerelni az alberletet adományba kapott bútorokkal, konyhai kisgépekkel.”

Farsangkor csörögefánkkal lépünk meg a vasárnapi mise látogatóit. Húsvétra tojást festünk és rejtünk el

a templom körül a gyerekeknek, Erzsébet-napkor kenyeret osztunk. Júniusban családi napot szervezünk, évente kétszer főzünk a hajléktalannak – egészítette ki a beszámolót Horváth Istvánné.

Pásztai Imréné hozzátette: „Mind den szerdán összejövünk. Együtt teázunk, nagyon vidámak vagyunk. Ez igazi család: közös a fájdalomunk, örömünk, mindent megosztunk egymással. Ekkor hozhatók be az adományruhák, mi pedig készítjük össze ezeket átadásra. Mások fogadják a rászoruló családokat, hajléktalankat. Mindenkinek megvan a feladata.”

Legutóbb idén nyáron kapott országos figyelmet a dunaújvárosi Krisztus Király-plébániatemplom. Ez a Dunaújváros óvárosa fölé emelkedő Pentelei-fennsíkon álló templom az itt élők büszkesége. Fejér megye második legnépesebb településének lakossága nagyon vágyott templomra. Az újkortól jelentős mezővárost a szocialista iparosítás tette ötvenezres nagyvárossá. A Dunai Vasmű utóda, az ISD Dunaferri Zrt. vállalatcsoport ma is az ország egyik legjelentősebb ipari komplexuma. A Székesfehérvári Egyházmegye, a magyar kormány, a város és számtalan belföldi és külföldi egyéni támogatónak köszönhetően épült meg a monumentális főtemplom.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

A pap nem önmagában, hanem Krisztusban bízik

Beszélgetés a Parma Fidei-díjas Pavlics Istvánnal

(Folytatás az 1. oldalról)

– Kisgyermekkoromban gyakran öltöttem magamra hosszú inget, és „miséztem”, de később elfeledkeztem erről. Egy időben operaénekes akartam lenni. A gimnázium harmadik-negyedik osztályát a szombathelyi Faludi Ferenc Gimnáziumban végeztem. Két osztálytársam, Jurasics József és Bajner Pista a püspökvárban laktak, mert vidéki gyerekek voltak, és mesélték, hogy a kisszemináriumba mennek majd ötödikben. Ez tetszett nekem. Nagy hatással volt rám a Faludi tanárai közül Farkas Imre hitoktató, Szombat Jóc plébános atya, és édesanyám imádságos lelkülete is magával ragadott. Tizennégy-tizenöt éves koromban bejelentettem a szüleimnek, hogy pap szeretnék lenni.

– Ez a Rákosi-korszak elején történt.

– A szüleim először megdöbbenek, féltettek. Elmagyarázták, hogy a kommunista hatalom üldözi az Egyházat, a papokat. Én azonban azt mondtam, hogy ennek ellenére is pap szeretnék lenni. Édesapám jó pedagógus volt, rengeteg kérvényt írt meg, így is segítve az özvegyeket és másokat. Közölte hát velem: jól van, fiam, de akkor neked kell majd minden iratot beszerezned, és megírnod a felvételi kérelmet. Tudta, mennyire félszeg gyerek vagyok. Nem szerettem például boltba menni. Be voltunk osztva, hogy ki mikor megy vásárolni, és amikor rám esett volna a sor, olyankor én inkább az állatokat gondoztam, lemostam a farkukat, és kérleltem az egyik testvéremet: Jócó, menj el helyettem! Ő meg boldogan ment. Így aztán a jelentkezés elintézésével édesapám nagyon nagy feladatot rótt rám. Májusban a nővéremék litániára jártak, velük mentem, és bejelentettem a plébánosuknak is, hogy pap szeretnék lenni. Azt mondta, jól van, fiam, előszedem az iratokat. Szükség volt a szüleim házassági anyakönyvi kivonatára is, aminek a megszerzése nem kis hercehurcával járt, mert Pin-kócon ismerték meg egymást, ott voltak tanítók, majd Sopronban esküdtek, de az ottani pap elfelejtette anyakönyvezni őket. Ez komoly gondot okozott, de a tanúk még éltek, és az ő esküjük, valamint a szüleim vallomása alapján végül is Sopronban elkészült az utólagos anyakönyv. Ezután következett a kérvény, amelynek megírásában a négy évvel idősebb Teréz nővérem segített. Így aztán ez is meglett, bemutatam édesapámnak, ő pedig azt mondta: jól van, fiam, beadhatod a felvételi kérelmedet. Sikeresen felvételiztem, és ötödikes gimnazista koromban bekerültem a kisszemináriumba.

– Hogyan emlékszik vissza az ott töltött időre?

– 1950-ben a hatalom beszüntette a szerzetesrendek működését, így a premontrei tanárokat is elbocsátották. Kovács Sándor püspök úr azonban visszahívta őket tanítani; egy teljes gimnáziumi tanári testület jött így létre. Négy osztály volt, az egész gimnáziumi tananyagot tanultuk, csak az állam nem ismerte el. A szerzetesrendek feloszlata miatt mi már nem tudtuk letenni itt az érettségit. Püspök úr augusztusban elküldött bennünket az esztergomi ferencesekhez, hogy tegyünk előlönbbzeti vizsgát, s így államilag elismerjék a gimnáziumi bizonyítványunkat az első három évről. Novemberben

pedig, már negyedikesként, visszahívtak minket a nagyszemináriumba, ide, Szombathelyre. Hetvenketten voltunk, két csoportban tanították a kispapokat. Sikeresen levizsgáztunk, de az év végén a kommunista hatalom feloszlatta a szemináriumot. Akkor kerültünk Győrbe. Több mint százán tanultunk ott, a Győri, a Pécsi és a Szombathelyi Egyházmegye kispapjai. Ott fejeztem be a szemináriumot, abszolutóriumot is szereztem. Kovács Sándor püspök atya 1957. február 17-én szentelt pappá a püspökvár kápolnájában, nem voltam még huszonkét éves. Egy héttel ké-

”

Minthogy eltiltottak a papságtól, fölmentem Budapestre munkát keresni. Akkoriban történt, hogy mivel egyetlen kispap sem ment el a békegyűlésre, feloszlatták a szemináriumot, ezért sokan végeztek kétkézi munkát a növendékek közül

sőbb Rábakovácsiban újmisést mondtam, márciustól pedig káplán lettem Nyőgerben. Fél évig szolgáltam itt, olyan volt ez számomra, mint valami álom. A templom minden vasárnap tele volt, a szülők minden gyereket beírtak hittanra. Nagyon szerettem őket, értettem a nyelvükön, talán bennük is mély nyomot hagyott az az idő. Később, amikor már Jánosházán voltam plébános, belekezdttünk egy építkezésbe. Gázolajjal fűtöttünk, Sümegre kellett mennünk megrendelni az ÁFORT-tól (a MOL elődje – B. D.). Ott aztán megpillant a vezérezredes, feláll, és nagy örömmel elkiáltja magát: Tisztelendő bácsi, a tanítványa voltam magának! Még eseményekre is emlékezett.

– Az álmoként megélt kápláni szolgálatnak azonban hamar vége szakadt, hiszen 1957 nyarán letartóztatták. Mivel vívta ki a hatalom haragját?

– Az 1956-os forradalom idején kispap voltam, s Budapesten, a Központi Szemináriumban lelkigyakorlatunk volt. Annak befejeztével értesültünk a forradalmi eseményekről. Akkor mi is kimentünk az utcára, fontos feladatunknak tartottuk a szenvedők vigasztalását. Egyik alkalommal Marosvölgyi Lászlóval, hatodéves szombathelyi kispaptársammal sétáltam, és éppen visszafelé tartottunk az Erzsébet hídtól a szemináriumba, amikor megkérdezte: „Te Pista, tudnál-e segíteni nekünk?” „Persze, miben?” „Tudod, mi írunk egy fiktív levelet »Kedves Barátom« címmel, amiben lefordítjuk XII. Piusz pápának a magyar ügygel foglalkozó körleveleit, és naplószerűen rögzítjük a forradalomban átélt élményeinket. A levelet szétküldjük az országban, hogy az emberek ébredjenek rá, nem biztos, hogy az a valóság, amit az újságokban olvasnak.” „Segíték, persze, csak mondjátok meg, mit kell tennem” – mondtam. Kiderült, hogy mit. Kuklay Tóni hozott egy kézi stencilezőt, amivel sokszorosítani lehetett a levelet. Ebben a

munkálatban vettem részt, ami a hatalom szemében bűncselekménynek számított. Néhány nappal később Marosvölgyi Laci adott nekem öt borítékot, hogy adjam fel őket, de ne Pesten, hanem Budán, ne legyen feltűnő, hogy egy helyen adok fel sok levelet, amelyek mindegyikén az „Istenhegyi út” szerepel feladóként. 1957 májusában már több papot elvittek az állambiztonság emberei, de rám csak júniusban került sor. Ekkor hívtak be a Gyorskocsi utcába vallatni. Ez megint nagyon érdekes dolog volt, egyúttal annak próbája, hogy tud-e az ember a hitéhez, Istenéhez, Egyházához, hazájához hú maradni, vagy pedig áruló lesz. Egy pincealagsorban kellett várakoznom, elvették a személyimet, majd egyszer csak szólítottak. Fölvittek az emeletre a vallatóhoz, s elkezdte: „Hogy lehet ilyen fiatalon ilyen dolgokat tenni?!” Tiltakoztam. „Én nem csináltam semmit! Leveleket sokszorosítottam, ezt elismerem, hazudni nem szoktam, otthon a szüleink mindig az igazság hívei voltak. Föladtam öt levelet, de azt, hogy kinek, nem tudom, el sem olvastam.” „Nem igaz, hazudik!” Én nem írtam alá semmit, amit előre beírtak a vallomásomba, kihúztam, ami hazugság volt. Erre a vallató megváltozott hangnemben azt mondta: „Olyan jól tudnánk mi együtt dolgozni!” Be akart szipkázni békepapnak, III/III-as ügynöknek. Én csak mosolyogtam, ő meg hajtogatta: „A legjobb, leggazdagabb plébániát adjuk magának, ha együttműködik velünk!” „Köszönöm szépen, mondtam, de én nem szeretem Budapestet, a nagyvárosokat.” Megkérdeztem: „Uram, ki fogja nekem kifizetni a gyorsvonatjegyemet? Mert nincs fizetésem.” „Maga még követelődik?” – kérdezte. „Miért, nem maga mondta, hogy csak tanú vagyok?” Végül kiment, és hozta a jegy árát, 460 forintot, oda-vissza a gyorsvonatra. Akkor még eljöhett. Szeptemberben aztán megint berendelték a Gyorskocsi utcába. Három ember betuszkolt egy Pobjedába, és elvittek a Markó utcába. A Margit hídon mentünk át, kinéztem, láttam, hogy a sirályok szabadon röpködnek. Istenem, milyen jó nekik, odarepülnek, ahová akarnak, én meg odamegyek, ahová nem akarok, gondoltam magamban. A Markóban a 15-ös zárkába kerültem, óriási volt a zsúfoltság, huszonöten voltunk egy kis szobában. Fejtől lábíg tudunk csak aludni a szalmazsákokon, mindenki az oldalára fordult. Vezényszóra, egyszerre, hogy ne gabyloadjunk össze.

A tárgyalás novemberben kezdődött, majd decemberben szabadlábra helyeztek a januári elsőfokú ítéletig. A kijelölt ügyvéd fellebbezett, így a nyarat otthon tölthettem. Szeptemberben következett a másodfokú ítélet, egy évet kaptam, és a Csillag börtönbe kerültem. Napközben kazánköverőként dolgoztunk, hatalmas forráságban. A cellában két pap testvéremmel voltam együtt, sokszor misézhattunk is. Kéthavonta kaptunk csomagot, a hozzátartozóink belesütötték a kenyérbe az ostyát, és elrejtették a kis üvegcsét a borral. Olyan boldog voltam, amikor mindenszentek napján misézhettem! A térdemen egy fehér zsebkendő: az oltárterítő. Egy törött kanál pici kis nyéllel, az volt a kelyhem. A WC-tartályba rejtettük el a kis üveget a borral; belelógattuk úgy, hogy ne érjen bele a vízbe. Mindig csak nagyon kesveset öntöttem ki a borból, hogy jusson másorra is. Így mondtam el a szentmisémet. Közöltem a rabtársaimmal: papként számomra a világ legboldogabb dolga, hogy misézhe-

tek. Nyugodtan jelentsenek fel, ha úgy gondolják, nem érdekel az sem, ha sötétzárkába kerülök. De senki nem jelentett fel. Hét hónap tizenkét nap után amnesztiával szabadlábra helyeztek.

– Hogyan viselte el, hogy szabadulása után hét évig nem szolgáltathat papként, és kénytelen volt segédmunkásként, betegszállítóként keresni a kenyerét?

– Minthogy eltiltottak a papságtól, fölmentem Budapestre munkát keresni. Akkoriban történt, hogy mivel egyetlen kispap sem ment el a békegyűlésre, feloszlatták a szemináriumot, ezért sokan végeztek kétkézi munkát a növendékek közül. Egyikük apja SZTK-s főnök volt, így kerültem a Kun utcai kórházba (Kállai Éva Kórház), havi 916 forintos fizetéssel. Betegszállítóként nagyon sok betegnek tudtam segíteni, a szentségeket is feladtam nekik. Innen az Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyárba kerültem, először petrolban kellett lemosnom a leégett motorokat. Rövid idő elteltével azonban már villanyszerelőként dolgoztam. Amikor a Központi Szeminárium visszavette a kirúgott kispapokat, köztük a későbbi győri püspököt, Pápai Lajost, a Honvéd utcában megkaptam az ő albérlését egy családnál. A munkahelyemre minden nap mosolyogva mentem be, szeretek a munkatársaim. Talán ez a mosoly is a hit megtartásából fakadt: mindennap hajnali fél négykor fölkeltem, és elmentem egy templomba misét mondani, zárt ajtók mögött. Titokban családoknál hitoktattam. A törökőri Lisieux-i Kis Szent Teréz-templomban a fantasztikusan lelkes káplán, Kállay Emil, a későbbi piarista tartományfőnök megengedte, hogy hajnalban misézhessek, sőt, ministrált is nekem. Az Úr Jézus mindig velem volt. Werner Alajos atya volt a lelkivezetőm, szombat délutánonként kimentem hozzá Máriaremetére, és kora estig ott maradtam. Mondta, hogy Pista, nagyon jó hangod van, jó lenne, ha templomban is énekelnél. Beajánlott Bárdos Lajoshoz, aki fölvelt a kórusába. Így lettem a Mátyás-templom énekkarának tagja. Bárdos révén megismerkedtem Farkas Ilonka operaénekesnővel, akihez énekórákra jártam. Ne ki köszönhetem azt is, hogy elénekelhettem Beethoven C-dúr miséjének

tenorszólóját. Később Kodály Zoltán jelenlétében is énekeltem a *Te Deum* tenorszólóját, és felleptem Mozart *Requiemjében* is.

– Papi szolgálatának központi helye Jánosháza. Negyvenöt éven át szolgált ott, 1964 és 2009 között.

– Amikor odakerültem, az egyházasheteyi esperes úr fekvőbeteg volt. A testvérei megkértek: hallottuk, hogy kórházban is dolgozott, fürdesse meg, mert mi nem bírjuk. Megtettem. Kezdetben kevés lelkipásztori munkát végeztem, inkább a villanyszerelésben segédkeztem. Később aztán megszerveztem a hitoktatást és az egyházközség énekkarát is. Híszek a közösség megtartó erejében. Ha lehetőség adódott beruházásokra, azokat igyekeztem irányítani. A rendszerváltozás után kezdeményeztem a Szent Imre Általános Iskola létrehozását, ez volt az első ilyen oktatási intézmény a Szombathelyi Egyházmegyében. Vallom: a pap második Krisztus, aki által Krisztus szól és cselekszik, osztja ajándékait, közvetíti a kegyelmet. Jó papnak lenni nagyon nehéz, mert ez a hivatás ízig-vérig, életre szólóan elkötelezett embert kíván. Jó papnak lenni ugyanakkor nagyon könnyű is, mert a pap nem önmagában bízik, hanem Krisztusban.

– Mit jelent Önnek a Parma Fidei-díj?

– Azt hiszem, az 1956-ot követő meghurcoltatásom, a börtönben töltött két év, a hivatásomtól való hét évi eltiltásom miatt kaptam meg. De valószínűleg azért is, mert a hitem mindig megmaradt. A budapesti éveim alatt nemcsak miséztem hajnalonként, hanem betegeket is látogattam és a régi börtöntársaimat is, hittanra tanítottam együtt, a mérnök Hajis Berci bácsi három gyereket is. Mindig megvolt bennem a késztetés, hogy áldozatot hozzak a Jóistenért, ezért soha nem éreztem kisértést, nem kívántam, hogy könnyebb legyen az életem. Szent Pál írja: „Öltések magatokra a hit pajzsát!” Vagyis mindig legyen meg bennünk a vágy Isten szolgálatára, mindarra, amit lelkipásztorként felvállalt az ember a papságában.

Bodnár Dániel
Fotó: Molnár Péter

ALBÉRLET

PÉCSEN, a Petőfi utcában, egyetemek közelében kiadó egy 40 nm-es, egy-szobás, összkomfortos lakás. Érdeklődni: 06/30-286-1425

GONDOZÁS

IDŐSGONDOZÁST, HÁZI SEGÍT-SÉGNYÚJTÁST, gyermekfelügyeletet vállalkok, elsősorban a budai kerületekben, tapasztalattal, referenciával. T.: +36/30-556-3876

INGATLAN

ÚJPEST-KÖZPONTBAN eladó egy 33 négyzetméteres, felújított, kertkapcsola-tos, bútorozott lakás. Irányár: 35 mil-lió forint. A lakáshoz garázs bérelhető. T.: 06/70-788-8162

ÉLETJÁRADÉK

EGYEDÜLÁLLÓ, 46 éves hölgy életjá-radéki szerződést kötne idős nőnível vagy bácsival. T: 06/30-155-6528

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, ké-peslapot, papírrégiséget és más régisé-geket vásárolunk, illetve árverésre átve-szünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

RÉGISÉGEK, műtárgyak és antik tár-gyakból álló hagyaték felvásárlása azonnal, fizetés készpénzben. Díjtalan országos kiszállítás! Festmények, sző-nyegek, bútorok, ékszerek, porcelánok, szobrok. Varga István régiségkereskedő, műgyűjtő, Rugexpert Kft. Weboldala

lunkon leinformálhat üzletkötés előtt: www.rugexpert.hu Üzletünk: Budapest XIII., Hegedűs Gyula utca 4. T.: 06/70-775-7804

TAKARÍTÁS

LEINFORMÁLHATÓ takarítónőt kere-sek 80 nm-es lakásom takarítására, a XI. kerületben. T: 06/30-440-1112

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítá-sa, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEG ABLAKOK restaurálá-sát, tervezését, kivitelezését több évti-zedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Er-zsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uveg-festes-stainedglass.hu

TAVASZI SZENTFÖLDI ZARÁNDOKLAT
április 28 - május 4. | 7 nap | 649.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT MÁRIACELLBE
május 4-6. | 3 nap | 89.900 Ft/fő

AACHENI BÚCSÚ 2023
ZARÁNDOKLAT NÉMETORSZÁGBA
június 11-17. | 7 nap | 419.900 Ft/fő

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN
június 20-24. | 5 nap | 189.900 Ft/fő

LISIEUX-I SZENT TERÉZ NYOMÁBAN
ZARÁNDOKLAT FRANCIAORSZÁGBA
július 10-14. | 5 nap | 449.900 Ft/fő

ZARÁNDOKKÖRÚT MONTENEGRÓBA
július 13-19. | 7 nap | 279.900 Ft/fő

MLADIFEST 2023 - IFJÚSÁGI FESZTIVÁL
ÉS ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA
július 26-30. | 5 nap | 124.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT
augusztus 13-18. | 6 nap | 389.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN
augusztus 21-27. | 7 nap | 249.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

JÉGKORSZAK

A MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM VÁNDORKIÁLLÍTÁSA

2023. Február 18-tól
2023. Április 23-ig

Mindszentynéum
Zalaegerszeg
Batthyány Lajos utca 4-6.

2023. FEBRUÁR 18-2023. ÁPRILIS 23-IG

GYERMEK, FELSŐ, FELNŐTT, CSOPORTOS BEJELENTKEZÉS: 99-999-999

WWW.MINDSZENTYNEUM.HU

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órákor szentmise. Cím: Budapest XII., Gálgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órákor kezdődő szentmisek után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órákor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: március 6., hétfő; április 5., szerda; május 6., szombat; június 6., kedd. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órákor élőben közvetíti a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból a Magyar Katolikus Rádió, az egri bazilikából a Szent István Rádió.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Mórícz Zsigmond út 141.): március 1-jén 18 órától 4-én 13 óráig Kovács Cs. Albert atya lelkigyakorlata: „Az Isteni Irgalmasság”. Március 16-án 18 órától 19-én 13 óráig Dr. Gál Péter atya: „Lelkigyakorlat a gyógyító és szabadító Jézusról”. Április 6-án 18 órától 9-én 13 óráig húsvéti lelkigyakorlat Ft. Bakos Rafael karmelita magiszterrel. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

„MÉCS NAPOK az Eucharishtiáról” címmel lelkigyakorlatot tartanak Budapesten 2023. március 10–12-én, péntek estétől vasárnap délutánig a budatényi verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házban (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3–5.). A MÉCS NAPOK lelkigyakorlatait a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik. Szeretettel várják minden érdeklődő jelentkezését a találkozásra az Oltáriszentségben jelen lévő Krisztussal. A programot Mészáros Domonkos OP atya vezeti. Kedvezményes jelentkezési határidő: február 26., vasárnap. Jelentkezési határidő: március 5., vasárnap. További információ: <https://mecs-honlap.hu/mneureszletek1/>

„Minden vég egy új kezdet” címmel lelki napok a Szív Lelkiségi Központban (Tahi, Villaros 7–9. T.: 06/26-387-162.). Szeretettel hívunk és várunk megfontolásra és elcsendesedésre mindenkit, akit megszorított a gyász, megbénít a veszteség. Időpont: 2023. április 14., péntek 14 órától április 16., vasárnap 14 óráig. Előzetes jelentkezés szükséges a programvezetőnél, Tegzes Katalinnál: tegzesk@hotmail.com, 06/30-462-9272. Hozza magával személyes holmiját, törölközőt, és jelezze, ha diétát kér! Megközelítés: Volánbusz, Tahi – Hídfő mh., a Bartók Béla úton felfelé.

ELŐADÁS-SOROZAT

A Szent Margit-templom felszentelésének 90. évfordulója alkalmából előadás-sorozatot tartanak a Szent Margit-templomban (Budapest XIII., Szent Margit tér 1.). Időpontok: 2023. március 2., április 20., május 4., június 1., szeptember 7., október 5., november 2., december 7. A felnőtteknek szóló lelki estek központi témája: Parancsok szeretetből – A tízparancsolatról a 21. században. 18 órákor szentmise két szín alatti áldozással, 19.30-tól szentségimádás orgonaimprovizációkkal. A szentmisét és a tanítást Monostori László esperes, plébániai kormányzó tartja. Bővebb információ: <https://margitos.hu/>

JEGYESISKOLA

Hatalkalmas keresztény jegyesiskola indul februárban a budapesti egyetemi lelkészség szervezésében, a Magyar Szentek templomában (Budapest XI., Magyar tudósok kör-

útja 1.). Jelentkezés e-mailben: egyletlkp@gmail.com, Héray András egyetemi lelkészénél. Kezds 19 órákor, a következő napokon és témákban: március 1., Önbi-zalom, önértékelés, önbecsülés – Dr. Egri László orvos, diakónus; március 8., A házasság testi dimenziója – Krúdy Tamás és Zsófia; március 22., A házasság mindennapjai – kiscsoportos feldolgozás tapasztalt házaspárokkal; március 29., Gyermeknevelés a csábítások világában – kiscsoportos feldolgozás; április 5., Ünnepek, szimbólumok – Héray András egyetemi lelkész. Az elvégzett kurzusról igazolást adnak.

NAGYBÖJTI IMAEST

A Nyolc Boldogság Közösség budapesti háza szeretettel vár mindenkit nagyböjti imaestjére március 4-én, szombaton 19 órákor (előtte szentmise 18 órákor) az Örökimádás-templomban. A tanítást Béri László Renátó atya fogja tartani. A zenei szolgálatot a Rózsasőő-imaestekről már ismert ének- és zenekar adja. Helyszín: Budapest IX., Üllői út 75–77. (Klinikák metrómegálló vagy 4-es, 6-os villamos, Corvin-köz).

KODÁLY ZOLTÁN-EMLEKMISE

A Cecília Egyesület és a Mátyás-templom énekkara szeretettel hívja Kodály Zoltán tisztelőit az érte bemutatandó szentmisére 2023. március 6-án, hétfőn 18 órára (és a 17.15-kor kezdődő helyszíni próbára) a Budavári Nagyboldogasszony- (Mátyás-) templomba. Kérjük az énekkarokat, szkölákat, énekeseket, hogy az emlékmisére a következő gregorián tételekkel készüljenek: XVII. mise Kyrie (C), Sanctus, Agnus Dei, Reminiscere introitus, Meditabor offertorium, Visionem quam vidistis communio, Dies irae szekvencia, In paradysum és Ego sum antifónák. A szentmisét zenés áhítat követi, melyen a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola Jubilate leánykara énekel Sapszon Borbála és Sapszon Ferenc vezetésével. A megemlékezés befejező éneke Kodály Zoltán Magyar miséje, melyet a jelenlévők együtt szöallatnak meg Hegyi Barnabás orgonakiséretével.

SZENT RITA-NAGYKILENCED

A budapesti Szent Rita-templomban (Budapest VIII., Kun utca 5.) lelkigyakorlat-sorozattal készülnek a szent május 22-ei ünnepére. Szent Rita 15 éven át viselte homlokán Jézus töviskoszorújának egy sebé, ezért tisztelői 15 héten keresztül minden csütörtökön egy nagycsütörtök kivételével) imádsággal fordulnak a lehetetlen ügyek közbenjárójához. A nagykilenced mottója: „Az Egyház mi vagyunk, mindnyájan” (Ferenc pápa). A lelkigyakorlatot idén több atya vezeti: Kránicz Mihály tanszékvezető, teológiai tanár; Héray András FSO egyetemi lelkész; Szederkényi Károly esperes, plébános; Tóth Kálmán plébános. Az első alkalom: február 2. Mindenkit szeretettel várnak. A szentmisék élőben is követhetők, illetve visszanezhetők a www.szentritatemplom.hu oldalon.

KIÁLLÍTÁS

Blaskó Sándor szobrászművész, valamint Blaskó Mar-cela és Kata nemezkészítők „A csendből élni” című kiállítá-sának megnyitója február 10-én volt Budapesten, a Pár-beszéd Házában (Budapest VIII., Horánszky u. 20.). A kiállítást megnyitja: Kátai Piroska Stella. Házigazda: Sajgó Szabolcs SJ. Közreműködik: Timár Sára Junior Prima díjas énekes és Hargitai-Halász Lehel (fúrulya). A kiállítás 2023. március 18-ig naponta 15 és 18 óra között tekinthető meg.

MEGHÍVÓ

„Ferencs teológia és a természettudomány kezdetei” címmel kerül sor a „Szó szimfóniája – kultúra, ferencesség, kerkérdések” című sorozat következő előadására március 6-án, hétfőn 19 órákor Budapesten, a Pasaréti Közösségi Ház nagytermében (Budapest II., Pasaréti út 137.). Előadó: Dr. Horváth Pál professzor. Regisztrálási lehetőség és bővebb információ: <https://pasaretikozosseghaz.hu/programok> Az előadás ingyenes.

Voces passionis – A szenvedés hangjai – A Collegium Musicum Jaurinense nagyböjti zenés meditációja lesz március 9-én, csütörtökön 19 órától Győrben, a Szent Ignác

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203–8912; **E-mail:** urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203–8915; **E-mail:** iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:
Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00
Hétköznap: 7.00 és 17.00 **Szombaton** 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; **Honlap:** <http://szgp.hu>

bencés templomban (Győr, Széchenyi tér 9.). A koncerten az óromai Szent Cecília-graduale gyűjteményének négy olyan tétele hangzik el az eredeti forrás pontos másolatából, amelyet a mai liturgiában, terjedelmük okán, már nem hallhatunk, és amelyek Jézus szenvedésének és – azt szemlélve – a mi bűnbánatunknak is megrendítő hangjai. Szólisták: Domstädter Áron, Farkas Domonkos, Gottwald Zalán, Szabó Barnabás. Orgonál: Major Fulgent OSB. Művészeti vezetők: Bruckner Máté, Kelemen Áron OSB. A koncerten támogatógjegyek vásárolhatók.

EgyMásra utalva – Közösség- és szervezettfejlesztés az egyházakban – Sapientia-nap március 18-án, szombaton 10 és 16 óra között a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán (Budapest V., Piarista köz 1.). A konferencia témáját többek között a római Kúria újjászervezéséről szóló, „Paedicate evangelium” címmel megjelent apostoli konstitúció ihlette. A Ferenc pápa által 2022 márciusában közre-

adott dokumentum összegzi a kilenc éven át tartó markáns szervezeti átalakítás folyamatát. Az előadók megosztják a jelenlévőkkel magyarországi fejlesztési tapasztalataikat.

PÁLYÁZAT

Először hirdeti meg a Katolikus Családszervezetek Európai Föderációja (Federation of Catholic Family Associations in Europe – FAfce) az európai művészek versenyét „Ki nekem Szent József?” címmel. A pályázat célja, hogy a jelentkezők a különböző művészeti ágakon keresztül mutassák meg, hogyan látja a ma embere Szent Józsefet, aki a Katolikus Egyház és a munkások védőszentje, az apák példaképe, a jegyesek pártfogója. Versenykategóriák: festmény, grafika, szobor, kerámia, festett üveg, videó, előadóművészetek, tánc, fénykép, zene, képregény. A pályamű leadási határideje: 2023. március 3. Bővebb információ: <https://csaladegyhas.hu/>

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2023. FEBRUÁR 20.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábiani Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Nádudvary Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Szusanna, Trautwein Eva, Vámosy Erzsébet

Olvasószervező: Kodtek Bernadett
Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Bukovszki Antal
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • **Tel.:** +36/1–317–3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egyplendányos előfizetés belföldről negyedévre: 4680 Ft, fél évre: 9360 Ft, egy évre: 18 720 Ft

Magyar Kurír 10700732–68366180–51100005 (CIB Bank)
Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

A párom ajándék számomra

A Bíz Rá Magad Szolgálat rendezvénye Budapesten

(Folytatás az 1. oldalról)

A pódiumbeszélgetés köszöntőjében Erdő Péter megerősítette, hogy az Egyház elkötelezett a házasság és a család életének támogatásában. „A házasság nem működik magától, folyamatosan tenni kell érte, ápolni és gazdagítani kell jóban, rosszban egyaránt” – mutatott rá a Bíz Rá Magad szolgálatának fontosságára. A bíboros Ferenc pápának a 2015-ös püspöki szinódus után kiadott Amoris laetitia kezdetű apostoli buzdítása nyomán úgy fogalmazott, nagy szükség van a családok kísérésére, „a válság megoldásához jelen kell lenni, és létre kell hozni a szívtől szívnek szóló kommunikáció alkalmait”. Hangsúlyozta, milyen fontos szerep hárul a feleségre, az édesanyára, s ennek alátámasztására XII. Piusz pápát idézte: „Ő az, aki állandó fényt és meleget áraszt maga körül, akinek erénye, hogy a szív benső ösztönével és bölcsességével a másik boldogítását, jólétét keresse, aki derűs jókedvvel válaszol, ha megbántották is. Fényt és meleget árasztó magatartása a szeretet és hálátosságot mély érzéseit kelti fel és vési az édesapa és a gyermekek szívébe, lelkébe mindenkorra.” A főpásztor összefoglalásra buzdított a házasságok érdekében, és Isten különleges áldását kérte mindazokra, akik részt vesznek ebben a közös munkában.

Papp Miklós görögkatolikus parókus, morálteológus, férj és háromgyermekes édesapa Zsuffa Tünde kérdéseire válaszolva útmutatást adott a családi élet egyes kérdéseivel kapcsolatban, és mondanivalóját számos személyes példával is alátámasztotta. Tanítását áthatotta a házasságra buzdító szemlélet: „A házasság tele van boldogsággal, amelynek alapja a felkészült, igényes választás, valamint a testi (erősz), a lelki (filia) és a szellemi (agapé) szinten való kötődés.”

A morálteológus képet adott arról, hogyan éli meg az ember a házasságban a szeretetnek ezt a három formáját. Az erősz fontosságának hangsúlyozásához XVI. Benedek pápát hívta segítségül, aki annak transzcendens dimenziójára mutatott rá. „A testi szeretettel nem szabad fukarkodni. Tág kultúrája kell hogy legyen, és fenn kell maradnia egy életen át. Részbe, hogy egymás számára testileg is vonzóknak kell maradnunk, ezért az »otthonra még jó lesz« ruhákat inkább adjuk ki az udvarra Buksinak” – mondta a lelkipásztor. Ugyanakkor nem szabad elfeledkezni arról – tette hozzá –, hogy az öltözködés, az ápoltság nem csupán divat, nem csak az erősz tárgykörébe tartozik, hanem liturgia. Ahogyan a pap aranyba öltözik, úgy tiszteli meg egymást a házaspár a vonzó külsővel. A filia a lelki barátság szeretete, amely arra figyelmeztet, hogy a házasság feleknek „fejben” is barátoknak

Erdő Péter bíboros:
Az Egyház elkötelezett a házasság és a család életének támogatásában

kell lenniük. A párválasztáskor rá kell tekinteniük arra, hogy egyezik-e etikájuk, jövőképük, és tudatában kell lenniük annak is, hogy az ember látható döntéseit a láthatatlan belső világ működteti. „Micsoda szeretet jelent meg Jézusban!” – mondta a parókus az agapéről szólva, melynek gyakorlásával kapcsolatban mindig Krisztusra tekintünk, hiszen úgy akarunk szeretni, amint ő szeretett.

Hogyan éljük meg a házasságban a nehézségeket? – tette fel a kérdést Zsuffa Tünde. Papp Miklós szerint rossz úton járunk, ha azt gondoljuk, hogy a boldogság legyártható és az élet megtervezhető. „Engedelmeskedni kell a létnek, a sorsnak, Istennek. Az ő szőlőskertjében rengeteg a munka, s nekünk bele kell állnunk a feladatokba. Képeznem kell magam a házasságra, ugyanakkor engedelmes figyelemmel kell Istenre tekintenem, elfogadva, hogy amerre visz, arra megyek, és az akadályokat is vele összhangban igyekszem leküzdeni. Segít alkalmassá válni minderre az ima, a csend, a zarándoklat és a fogadalom, melyek megmutatják, mi lehet a következő lépés.”

pés. Papp Miklós lelkipásztorként vallja, hogy a nehézségek idején ott kell állni a pár mellett, „elismerni, hogy ami sötét, az sötét, és tudni, hogy a szenvedés betongyűrűjébe

zárva csak Krisztus tud mondani valamit”.

Papp Miklós áttekintette a házasság egyes szakaszait. Arra figyelmeztetett, hogy nem elég együtt élni, együtt is kell élni. „Aki képezi magát, s ezzel szalad előre, az lassítson kicsit, a lustább pedig tegyen azért, hogy haladjon”, nehogy szétnyíljon az olló két szára, ami az életközép időszakában szokott előfordulni, ha nem teszünk a megelőzéséért. A morálteológus úgy fogalmazott, felelősek vagyunk egymás spirituális fejlődésért is. A házasság szakaszait azért érdemes tudatosítani, hogy megfelelő választ tudjunk adni az egyes időszakokban bekövetkező változásokra – hangsúlyozta.

A folyamat a házasságra való tudatos készüléssel kezdődik a testi, a lelki és a spirituális értékek figyelembe vételével. A morálteológus sze-

rint a hívó fiatal ott keressen párt, ahol magához hasonlót találhat az igényes választás jegyében. A házasság első szakasza az összeköltözés és a tu-

megélik, milyen „isteni érzés, hogy a szerelmünk életet teremtett”. A gyerekek kisiskolás korában elengedhetetlen a morális nevelésre fordított figyelem. Az ekkor megtanult imák később is elkísérik az embert. Serdülőkorban az értékrend hierarchiájának fontosságára kell odafigyelni, törekedve arra, hogy ami fontos, abban egyértelmű legyen a határ, ami pedig nem fontos, abban hagyjunk szabadságot a gyerekeknek. Ebben az időszakban nagy veszélyt jelent, ha a szülő a rosszul értelmezett jámborság jegyében letöri a gyerek nagy álmait. Újabb szakaszt jelent a házasságban, amikor a gyerek felnő, és elhagyja a családi fészket.

A házaspár ezt óhatatlanul gyászfolyamatként éli meg, de kettesben maradásuk ugyanakkor lehetőség is arra, hogy újra egymásra találjanak. „Keressük tudatosan, minek örül

a párunk, s vigyük ezt a keresést az imában Isten elé. Töprengjünk a férjünkön, feleségünkön, és a Szentlélek ihletet fog adni.”

kérdésekre ad működőképes választ. Zsuffa Tünde először kapcsolatuk kezdetéről érdeklődött. Kálmán és Vera másfél évi ismeretség után házasodtak össze, és rövidesen

megszületett az első, majd sorra egymás után a további hat gyermekük. Vera huszonegy éves volt, zeneművészi karrier előtt állt, de amikor elkötelezte magát a családalapítás mellett, feladta ezt az álmát. Hét gyermeknek adott életet. Kálmán az apasága mellett felsővezetővé, illetve egyházi közösségépítővé vált, Vera pedig feleségként és anyaként állt helyt a mindennapokban. Zsuffa Tünde a beszélgetés moderátoraként igyekezett megtudni, hogyan élte meg ezt Vera, és milyen módon állt mellette csúcsvetető férje. Kálmán ezzel kapcsolatban úgy fogalmazott, hogy „le kellett tekernie magában a tökéletességre törekvést”. Vera arról vallott, hogy fokozatosan érett nővé, ez lassú folyamat volt az életében. „Alapvetően örömteli ember vagyok, kevés kell ahhoz, hogy boldognak érezzem magam. Igyekeztem mindent megtenni azért, hogy Kálmán előrehaladhasson az üdvözülés útján, talán túlzottan is megbocsátó voltam” – mondta. Feleségként kitüntetett időszaknak élte meg, amikor Kálmánnal együtt dolgozhattak a MÉCS keretei között. „Mi is találkozni tudtunk ezeken az alkalmakon, s utána sokáig

ebből az élményből élünk” – fogalmazott.

Krúdy Tamás és Zsófi nyolc éve ismerték egymást, s lényegében már együtt éltek, amikor Zsófi várandós lett. Ekkor elhatározták, hogy összeházasodnak. „Hiányzott az életünkben a tudatosság, s családirag sem volt előttünk jó minta” – mondta Zsófi. Tamás hozzátette: „Ez a kvázi együttélés megadta számomra a házasság minden előnyét úgy, hogy nem kívánt tőlem elköteleződést. Csak attól féltem, hogy előbb-utóbb baba lesz belőle. Amikor ez megtörtént, valójában csak sodródtam az árral, s egyáltalán nem örültem, hogy gyerekem lesz.”

A házaspár Roska Péter atyához fordult segítségért, aki a kispapokhoz küldte őket tanúságtételre. „Nem azért, mert különlegesen voltunk, hanem mert annyira átlagosak” – emlékezett vissza Tamás, és azt is felidézte, mennyire megzsongott, hogy ki kellett állnia a történetükkel mások elé.

Tamás és Zsófi összeházasodtak, de a terhesség során elvesztették a babát. „Az esküvőnk után az első év volt a legnehezebb. Azt vártam, hogy a házasság szentségével megerősítve majd minden megváltozik. De nem így történt” – mondta Zsófi. „Előtte is volt már közös életünk, és lényegében az igen kimondása után is ugyanaz várt otthon, mint korábban. Láttam, hogy Zsófi boldogtalan, de azt gondoltam, egy házasság ilyen, hiszen ezt láttam magam körül.” A változást egy MÉCS-lelkigyakorlat hozta meg az életükben, ahová ugyancsak Roska Péter atya hívta meg a Krúdy házaspárt. „Ezen többlet tudtunk meg egymásról, mint az azt megelőző nyolc évben” – mesélte Zsófi, rámutatva arra, milyen következményekkel jár, ha a szexualitás idő előtt lép be egy kapcsolatba, és a testi egyesülés miatt a két fél úgy érzi, már jól ismerik egymást. A házaspár közös életét egy hirtelen támadt szerelem is próbára tette. Zsófiában lobbant fel a láng, s bár magában határozott nemet mondott a kapcsolatra, mégis felmerült benne a kérdés, vajon nem elhibázott-e a házassága. Ismét a MÉCS egy lelkinapja hozott számukra változást Zsófi egy éven át tartó gyötrődése után. „Ekkor megértettem, hogy Istennek terve van a szerelmünkkel. Az igit nem a másik használatára mondjuk ki. A párom ajándék számomra, testestől-lelkestől. Ez a felismerés vezetett el a beteljesedéshez.”

A Dabóczi és a Krúdy házaspár élete azt mutatja, hogy rendkívül fontos volt a boldogságuk megtalálásban a katolikus háttér, illetve az, hogy a hit és az Egyház mellettük állt. A szolgálat, amit a Bíz Rá Magad Mozgalom vállal, a jövőben még inkább elengedhetetlen lesz.

Trautwein Éva
Fotó: Prófus Ádám/
Esztegom-Budapesti
Főegyházmegye

HÍREK KÉPEKBEN

• A Veszprémi Érsekség az országban elsőként biztosít lehetőséget arra, hogy a tanév utolsó hónapjában természetvédelmi erdei iskola fogadja a diákcsoportokat. A Tapolcai-medencében található káptalantóti helyszín szép tanúhegyeivel és a Balaton közelségével ideális adottságokkal rendelkezik a teremtett világ csodáinak felfedezéséhez.

Bővebb információ:
teremtvesdelem@veszpremierseksseg.hu

• A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége nyíregyházi csoportja február 14-én, a Magyarok Nagyasszonya Főplébánia dísztermében tartott eseményével csatlakozott a házasság hete programjához. A rendezvény Szent Gianna Beretta Molla, azaz Szent Janka alakja köré épült fel.

• A gyász feldolgozásában nyújt segítséget az a kezdeményezés, mely a Pécsi Egyházmegye dombóvári plébániáján indul március 6-án. Az önszervező, gyászfeldolgozó sorstárs-csoportba azokat várják, akik régebben vagy a közelmúltban veszítették el hozzátartozójukat.

További információk:
Studer Zsófia: 30/358-7564,
golgotavirag1703@gmail.com,
Battonyai János: 30/949-4048,
battonyaiov@gmail.com

Adománygyűjtés Beregszász lakóinak

Az Ukrajna elleni orosz agresszió kezdete óta ötödik alkalommal sikerült Kecskeméten gyűjtést szervezni a Kárpátalján, Beregszászban élők számára. Az adományokat tavaly december végén és idén januárban adták át a Beregszász-Kecskemét Baráti Társaság Egyesület (BEKECS) és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közreműködésével.

A közel egymillió forint értékű adomány – tartós élelmiszerek, aggregátorok, ruhák, gyermekjátékok, akkumulátoros lámpák – több közösség felajánlása révén gyűlte össze. A Szent Imre Katolikus Óvoda és Általános Iskola, a szegedi piarista gimnázium, a Sik Sándor Piarista Egyetemi Szakkollégium, a Kecskeméti Baptista Gyülekezet, a Szentcsalád-plébánia Bárka közössége vett részt a gyűjtésben.

„Cél volt, hogy az adományok gyűjtésével, eljuttatásával és a közösség megélésével mindnyájan épüljünk hitben, kitartsunk a reményben és növekedjünk a szeretetben” – fogalmazta meg a Beregszász-Kecskemét Baráti Társaság Egyesület.

„Az adományozásban, találkozásban hálás szívvel éltük meg, hogy bár életünket sok szenvedés beárnyékolhatja, de Jézus Krisztus és a róla szóló örömmérséklet minden körülmények között megerősít és megtart, mert gondja van a lelki és anyagi szükségben lévőknek” – írták a szervezők a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye honlapján.

Forrás:
Kalocsa-Kecskeméti
Főegyházmegye
Fotó:
Szentimre-kmet.hu

AZ ÉN TEMPLOMOM, A MI TEMPLOMUNK – FOTÓ- ÉS ESSZÉPÁLYÁZAT

A párkányi Árpád-házi Szent Imre-templom

Szeretnénk bemutatni, határon innen és túl, közösségi hitéletünk legfontosabb tereit. A templomot, ahová olvasóink járnak, amit a magukénak éreznek, és amelyben nemcsak egy épületet látnak, hanem találkozási helyet Istennel és egymással. Ezzel a szándékkal indított pályázatunk egy újabb pályaművét adjuk most közre. A párkányi Árpád-házi Szent Imre-templomról Dufek Mária írt nekünk.

A párkányi templom 1701-ben Árpád-házi Szent Imre herceg tiszteletére épült. Keresztély Ágoston szász herceg, esztergomi érsek építtette késő barokk stílusban. A barokk fontos szerepet játszik a katolikus vallásos építészetben. A barruca szó portugálul (kagyló alakú) gyöngyöt jelent, a stílus elnevezése utal a gömbö-

lyű, íves, szabálytalan formákra. Ebben a stílusban az ívek és sokszögek használata a mozgást fejezi ki. A szerkezet a maga görbéivel és íveivel, az ellipszisekkel és spirálokkal a szépet, a dúsát, az ünnepélyeset, a diadalmasat érzékelteti.

Templomunk eredetileg az esztergomi vízivárosi plébániához tartozott, első admi-

nisztrátora Hidassy János 1734-ben Esterházy Imre esztergomi érsek alapította meg a párkányi plébániát. 1788-ban Simor János érsek kiszélesíttette, nagyobbra építtette a templomot. Erről tanúskodik a latin felirat a főbejárat felett: JOANNES CARDINALIS SIMOR AMP-LIAVIT ET RESTAURAVIT AD 1878.

A ma is működő orgona 1907-ben Műker Ottó budapesti orgonaépítő műhelyéből került templomunkba. Az oltártól jobbra Mária-szobor található a gyermek Jézussal, a Szűzanya feje körül a tizenkét csillaggal, lábai alatt a kígyóval. Bal oldalt Jézus a kereszten. A boltív fölé festve szintén Jézus-ábrázolás látható.

Az oltár fölötti kerek ablak színes üvegtáblái a Szentlelket ábrázolják. Különösen szép, amikor reggel besüt a nap, s fénye néha pontosan a bejárat ajtóra esik. A boltozatra felfestett evangélisták eszünkbe juttatják azt, akiről tanúságot tettek, így bárhová nézünk, figyelmünk a Megváltónkra

összpontosul. A gyóntatófülke mellett a falra helyezett emléktáblák bizonyítékai az itt lakók hitének, akik életük szerencsés fordulatáért helyénvalóan a Jóistennek adtak hálát.

Templomunk óraserkezetét Bakonyi István órasmester készítette 1938-ban. A toronyban három harang lakik. A legnagyobb a Boldogasszony-harang, valamivel kisebb a Szent Imre-harang, s itt találjuk a halottakat elbúcsúztató

lélekharangot is. A Nagyboldogasszony-harang a Mandoušek a spoločnosť harang-öntő műhelyből került ki 1922-ben, Majer Imre kamarás megrendelésére. A padlás tetőtéri ablaka gyönyörű kilátást nyújt az esztergomi Szent Adalbert-székesegyházra.

Ilyen a mi templomunk, ahová – mindenkor imádkozva értük – várjuk azokat, akiknek szívét, lelkét eléri az evangélium üzenete.

